

AGENȚIA DE ADMINISTRARE A
INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI
AGENCY FOR COURTS ADMINISTRATION

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr. 124 bl."B", e-mail: aaij@justice.gov.md
Tel: 0 (22) 26-06-55 pagina-web: http://www.aaij.gov.md

Nr. 01.1/174 din 02.03.2023

Ministerul Justiției

mun. Chișinău, str. 31 august 1989, 82

email: secretariat@justice.gov.md

victor.kalughin@justice.gov.md

În contextul solicitării nr. 03/1674 din 24.02.2023 cu referire la avizarea repetată a Proiectului de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Proiectului de Lege privind accesul la informațiile de interes public (**număr unic 1003/MJ/2022**), Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

Cu referire la art. 14 alin. (4) din Proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public – „*Semnarea cererii nu este obligatorie*”, **reiterăm** că lipsa semnăturii ar majora considerabil numărul cererilor privind accesul la informațiile de interes public (*unele din ele eventual depuse în mod abuziv*) și respectiv volumul de lucru al furnizorilor de informații.

De altfel, potrivit tabelului de sinteză al obiecțiilor și recomandărilor, mai multe autorități au recomandat și argumentat necesitatea semnării cererii de acces la informații de interes public.

Totodată, propunem a completa **dispoziția art. 16 alin. (1)** cu sintagma „*cu informarea solicitantului în caz de posibilitate*”.

Prin urmare, art. 16 alin. (1) ar avea următorul text: „*Cererea care nu conține unul din elementele prevăzute la art. 15 alin. (1) lit. a) sau b) nu se examinează, cu informarea solicitantului în caz de posibilitate*”.

Subsecvent, considerăm oportun și completarea **art. 16 alin. (2)** cu sintagma „*din momentul recepționării*”, în condițiile în care în majoritatea cazurilor solicitanții nu dispun de poștă electronică, sau nu indică un număr de telefon și respectiv potențialii furnizori de informații urmează să expedieze solicitarea privind înlăturarea neajunsurilor prin intermediul poștei terestre.

Drept consecință, după completări art. 16 alin. (2) ar avea următorul text: „*Dacă în cerere nu este indicată denumirea furnizorului de informații căruia este adresată cererea, solicitantului i se indică asupra neajunsului și i se acordă un termen de o zi lucrătoare pentru înlăturarea acestuia, din momentul recepționării*”.

Digitally signed by Popescu Sorin
Date: 2023.03.02 09:09:06 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sorin POPESCU
Director

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 14-10/38 din 03.03.2023

La _____ din _____

Ministerului Justiției

email: secretariat@justice.gov.md

*Referitor la scrisoarea cu
nr.03/1674 din 24 februarie 2023*

Cu referire la proiectul definitivat al legii privind accesul la informațiile publice (*număr unic 1003/MJ/2022*), remis spre avizare repetată, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Director general

Digitally signed by Cara Oleg
Date: 2023.03.03 12:27:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Oleg CARA

*Ex. Diana Bîrsa,
Tel. 067 770 002
email: diana.birsa@statistica.gov.md*

nr. 329
02.03.2023
din _____

Ministerul Justiției
str. 31 August 1989, 82, MD-2012,
Chișinău, Republica Moldova
secretariat@justice.gov.md

La nr. 03/1674
din 24.02.2023

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat *proiectul de lege privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022), autor – Ministerul Justiției*, remis spre avizare repetată și, ținând cont de competența sa funcțională, comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Director general adjunct

Andrei POPA

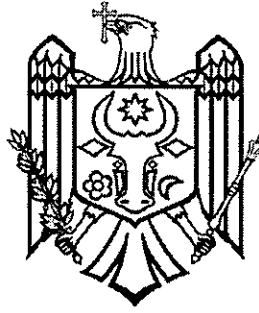
Digitally signed by Popa Andrei
Date: 2023.03.02 11:27:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Doina Vataman
Tel.: 022400563
E-mail: doina.vataman@agepi.gov.md

REPUBLICA MOLDOVA
Curtea de Apel Bălți

MD-3100, mun. Bălți,
str. Ștefan cel Mare 54,
tel.: +373(231)22053/20392
fax: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
Апелляционная Палата
Бэлць

MD- 3100, мун. Бэлць,
ул.Штефан чел Маре,54
тел.: +373(231) 22053/20392
факс: +373(231)23143
e-mail: cab@justice.md
web page: instante.justice.md

03.03.2023 nr. 4941

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
Email: secretariat@justice.gov.md

Cu referire la solicitarea Dvs., parvenită în adresa Curții de Apel Bălți la 24 februarie 2023, privind reavizarea proiectului de Lege privind accesul la informațiile de interes public, număr unic 1003/MJ/2022, instanța de apel Vă informează că, Judecătorii Curții de Apel Bălți, la ședința operativă studiind proiectul de lege modificat, nota informativă și tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor parvenite, au ajuns la următoarea concluzie:

Toate modificările acceptate și implimentate conform avizelor recepționate asupra Proiectului de Lege privind accesul la informațiile de interes public, au ajustat actul normativ la maxim pentru a fi clar și coerent realităților actuale.

Prin urmare, la moment, Curtea de Apel Bălți nu vine cu alte propuneri suplimentare vis a vis de modificările propuse.

Cu respect,

**Președintele
Curții de Apel Bălți**

Digitally signed by Talpa Ion
Date: 2023.03.03 15:59:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion Talpa

Ex.: Șef serviciu Civil E. Țarălungă

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

03.03.2023 nr. 661

D-nei Veronica MIHAILOV-MORARU
Ministrul Justiției

secretariat@justice.gov.md

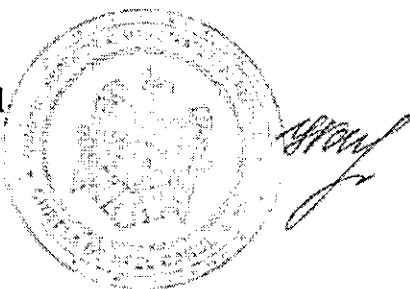
Stimată Doamnă,

La solicitarea DVS. din 24.02.2023 nr. 03/1674 referitor la avizarea proiectului de *Lege privind accesul la informațiile publice* (număr unic 1003/MJ/2022), analizând și studiind proiectul nominalizat, Curtea de Apel Cahul Vă informează:

Obiecții și recomandări din partea judecătorilor Curții de Apel Cahul nu au parvenit.

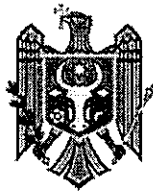
Cu respect,

Președinte interimar al
Curții de Apel Cahul

Galina VAVRIN

ex: Ianuțova Maia.
tel. 0(299) 3-26-72

MD - 3805, mun. Comrat, str. Lenin, 177
tel./fax: (+ 373 298) 23446
email: caco@justice.md

MD - 3805, мун. Комрат, ул. Ленина, 177
тел./факс. (+373 298) 23446
email: caco@justice.md

№ 428 din 03 martie 2023
La № 03/1674 din 24.02.2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Doamnei Veronica Mihailov-Moraru
Ministru

La solicitarea Dumneavoastră nr. 03/1674 din 24.02.2023 parvenită la Curtea de Apel Comrat prin poșta electronică, înregistrată cu nr. de intrare 391/e din 27.02.2023, *cu privire la proiectul de lege privind accesul la informațiile publice* (numărul unic 1003/MJ/2022), Vă informăm, că judecătorii Curții de Apel Comrat au luat cunoștință cu materialele furnizate și careva obiecții legate de conținutul acestora nu sunt.

Cu respect,

Președinte interimar
al Curții de Apel Comrat

Andrei MIRONOV

Ex.: Valentina Tucan
specialist superior al serviciului generalizare și
sistemizare a practicii judiciare în materie penală și contravențională
e-mail: caco@justice.md / tel. 0298 2-69-14

Atenție! Acest document conține date cu caracter personal, prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 08.07.2011 «Privind protecția datelor cu caracter personal». Acest document nu se supune publicității. Operațiunile efectuate cu acest document fără drept în acest sens se sancționează în conformitatea cu cadrul normativ al Republicii Moldova.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
email: uniunea.avocatorilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/206/2023 din 17.03.2023
La nr. . 03/1674 din 24 februarie 2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Cu referire la proiectul definitivat al Legii privind accesul la informațiile publice,
număr unic **1003/MJ/2022**, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Digitally signed by Popescu Dorin
Date: 2023.03.17 14:56:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova

Ex. Vladislav Cîrlan
Tel. 022 221910;
e-mail: vladcirlan@yahoo.com

Procuratura Republicii Moldova
Procuratura Anticorupție

*Republica Moldova, MD - 2004, mun. Chișinău, bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
tel. (+373 22) 257-401, fax (+373 22) 257-361, e-mail: proc-ant@procuratura.md*

03.03.2023 nr.3096

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU
Ministra Justiției

AVIZ

**asupra proiectului de lege privind
accesul la informațiile publice**

Procuratura Anticorupție a recepționat și examinat proiectul de lege privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022), în coraport cu nota informativă de fundamentare, tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerile și recomandările formulate conform avizelor prezentate anterior, precum și explicațiile autorului.

Totodată, la 25.01.2023, Procuratura Anticorupție a expediat în adresa Ministerului Justiției avizul primar asupra acestui proiect de lege, fiind prezentate obiecțiile și observațiile instituției și respectiv fiind formulate propunerile de îmbunătățire.

Astfel, urmare a ajustărilor operate de autor la proiectul de lege, care sunt fundamentate pe propunerile și recomandările prezentate anterior de către autorități, Procuratura Anticorupție nu are careva propuneri de îmbunătățire pentru a putea fi prezentate corespunzător.

Cu respect,

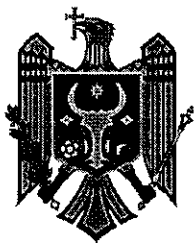
**Procuror - șef al
Procuraturii Anticorupție**

Digitally signed by Dragalin Veronica
Date: 2023.03.03 16:09:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica DRAGALIN

Ex. R.Porubin
Tel.:069999585

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATEREA
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md
office@spcsb.gov.md

Nr. 01/2-30-376 din 03 martie 2023

MINISTERUL JUSTIȚIEI

E-mail: secretariat@justice.gov.md

La nr. 03/1674 din 24.02.2023 cu privire la solicitarea examinării proiectului de lege privind accesul la informațiile publice (**număr unic 1003/MJ/2022**), însoțit cu tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor parvenite prin intermediul avizelor recepționate, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor legate de conținutul acestora.

Daniel-Marius STAICU,
director

Digitally signed by Staicu Daniel-Marius
Date: 2023.03.03 14:32:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02,
fax: (+373 22) 26 61 00, web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

Nr. 03-115-23
2023

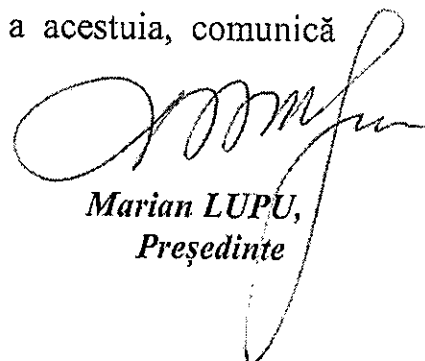
din 01.03.2023

La nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerului Justiției

Curtea de Conturi, a reexaminat proiectul Legii privind accesul la informațiile publice și, urmare îmbunătățirii esențiale a acestuia, comunică despre susținerea proiectului fără obiecții și propuneri.

Cu respect,

Marian LUPU,
Președinte

Ex.: Ana Saichin, a_saichin@ccrm.md

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Adresa: str. Vasile Alecsandri, nr. 119, Chișinău, Republica Moldova, MD-2012
Telefon: +373 22 251-451, fax: +373 22 234-047
Website: www.cec.md, e-mail: info@cec.md

Nr. CEC-81 1776 din 01 martie 2023

la nr. 03/1674 din 24 februarie 2023

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU,
Ministra Justiției

Stimată Doamnă Ministră,

Urmare a examinării repetate a proiectului de lege privind accesul la informațiile publice (numărul unic 1003/MJ/2022), vă comunicăm următoarele.

Având în vedere că majoritatea obiecțiilor și propunerilor formulate în avizul asupra proiectului de hotărâre a Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informație de interes public (numărul unic 1003/MJ/2022), aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 887 din 31 ianuarie 2023, au fost acceptate, alte propuneri sau obiecții suplimentare Comisia nu înaintează.

Cu respect,

Președinta
Comisiei Electorale Centrale

Angelica CARAMAN

Ex.: Stanislav Bondari
Tel.: 022 251-467

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr. 06-4/621 din 07.03.2023

La nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md
victor.kalughin@justice.gov.md

Re: proiectul număr unic 1003/MJ/2022

Aferent proiectului de lege privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022) însoțit cu tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor, Comisia Națională a Pieței Financiare, comunică lipsă de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Digitally signed by Cozlovschi Cornelia
Date: 2023.03.07 11:26:57 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cornelia COZLOVSCHI,
PREȘEDINTE

C. Cucu (373 22) 859 441
e-mail: corina.cucu@cnpf.md

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,
Republica Moldova, MD-2009, tel. (+ 373 22) 22
15 47, tel./fax:(+ 373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,
Republic of Moldova, MD-2009, tel. (+373
22) 22 15 47, tel./ fax: (+373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Nr. 132 din 2 martie 2023

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82

secretariat@justice.gov.md

Aviz (repetat)

**la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de Lege privind accesul
la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022)**

Curtea Supremă de Justiție a examinat, prin prisma art. 32 al Legii nr. 100/22.12.2017 cu privire la actele normative și pct. 170, 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, demersul nr. 03/1674 din 24 februarie 2023, prin care s-a solicitat avizarea repetată a proiectului de hotărâre pentru *aprobarea proiectului de Lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022)*.

Exprimându-și lipsa obiecțiilor pe marginea proiectului de lege propus, Curtea Supremă de Justiție îl *avizează pozitiv*.

Cu respect,

**Președintele
interimar al Curții Supreme de Justiție**

Digitally signed by Timofti Vladimir
Date: 2023.03.02 14:58:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladimir Timofti

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

nr. 24-69-2343

Chișinău

3 martie 2023

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile publice, număr unic 1003/MJ/2022, comunicăm următoarele.

Proiectul de lege elaborat în cadrul unui exercițiu larg de consultare va asigura adoptarea unei noi legi privind accesul la informațiile publice și va conforma cadrul normativ național la prevederile Convenției Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale (Convenției de la Tromsø), precum și la standardele și recomandările internaționale în domeniul accesului la documentele oficiale.

În cadrul procesului de avizare au parvenit un șir de propuneri și obiecții atât din partea autorităților publice consultate cât și a organizațiilor societății civile. Se remarcă analiza minuțioasă de către autor a avizelor înaintate pe marginea proiectului, argumentarea acceptării, acceptării parțiale sau a neacceptării observațiilor, inclusiv prezentarea unor precizări suplimentare la un șir de opinii de interpretare a prevederilor proiectului de lege. În rezultat, proiectul inițial supus consultărilor a fost modificat substanțial pe mai multe aspecte ce generau interpretări echivoce ale normelor.

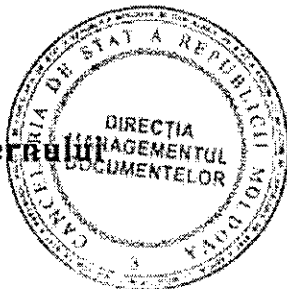
Cancelaria de Stat a examinat proiectul inițial al proiectului de lege, fiind prezentate un șir de propuneri, expuse în demersul nr. 24-69-721 din 25 ianuarie 2023. Acestea fiind examinate de autor și consemnate corespunzător în tabelul de sinteză al proiectului, se constată acceptarea, acceptarea parțială sau neacceptarea argumentată a propunerilor, cu operarea modificărilor relevante în proiectul de lege.

Prin urmare, versiunea actuală a proiectului de Lege prezintă modificări conceptuale, în mod special: reformularea titlului legii; introducerea unui articol nou, art. 1 Scopul legii; completarea și reformularea art. 2 Obiectul de reglementare, prin completarea cu lit. d) mecanismul de monitorizare și control al implementării legii; modificarea art. 3, prin preluarea în textul legii a definiției prevăzute de Convenția de la Tromsø; definitivarea listei furnizorilor de informații în art. 4, prin excluderea din aceasta a executorilor judecătorești, notarilor, partidelor politice și organizațiilor social-politice; includerea în art. 7 în categoria informațiilor publice cu accesibilitate limitată a informației privind activitatea de evaluare, control sau supraveghere (lit. f) și a informației privind mediul înconjurător (lit. i), precum și excluderea din același articol a prevederilor privind accesul la informațiile care urmează a fi dezvăluite în

virtutea exercitării unei funcții publice, cu propunerea includerii acestor prevederi în Legea nr. 133/2011; definitivarea în art. 8 a criteriului proporționalității limitării; ajustarea listei informațiilor publice de pe pagina web oficială, prin includerea la art. 9, lit. l) a rapoartelor auditului public extern și informațiilor privind executarea recomandărilor Curții de conturi; la lit. m) și n) a referințelor la portalul guvernamental al serviciilor publice și, după caz, la sistemele informaționale de stat care consumă date din posesia autorității publice; completarea modalităților de diseminare a informațiilor publice, inclusiv, prin intermediul rețelelor de socializare (art. 11, lit. a); uniformizarea normelor privind cererea verbală de comunicare a informațiilor publice din art. 13 lit. c) cu prevederile Codului administrativ; la art. 14 excluderea obligației furnizorului de informații de a transmite dovada recepționării cererii parvenite prin poștă; prelungirea argumentată a termenului stabilit de examinare a cererii cu 10 zile (art. 18, alin. (2)); introducerea art. 20 privind limba în care vor fi comunicate informațiile publice; recalificarea în art. 22 a redresării cererii drept respingere a cererii, cu informarea solicitantului; modificarea prevederilor și introducerea furnizorului de informații, în calitate de subiect al răspunderii juridice (cap. V) etc.

În contextul celor expuse supra, comunicăm lipsa de propuneri și obiecții la proiectul de lege prezentat spre avizare repetată.

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA

Ex. Natalia Postică, tel. 022 250 364

Guvernul Republicii Moldova

Agenția Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-04-1230 din 27.02.2023

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Urmare demersului Ministerului Justiției nr. 03/1674 din 24 februarie 2023, Agenția Proprietății Publice a examinat repetat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022)* și, în limita competențelor funcționale, își menține poziția expusă prin avizul nr. 05-03-597 din 30.01.2023.

Director general

Digitally signed by Musteață Alexandru
Date: 2023.02.27 13:05:40 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru MUSTEAȚĂ

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 37 din 01.03.2023
La nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat **proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022), autor – Ministerul Justiției, remis spre avizare repetată.**

Salutăm faptul că la definitivarea proiectului de lege autorul a luat în considerare majoritatea propunerilor din avizul Agenției nr.3007-13 din 26.01.2023. De asemenea, analizând precizările Ministerului Justiției la propunerile care nu au fost acceptate, expuse în Sinteza obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor la proiect, susținem, în principiu, argumentele invocate și comunicăm că **avizăm favorabil această inițiativă și nu avem alte propuneri.**

Totodată, pornind de la competențele instituției, **considerăm necesar ca la întocmirea versiunii finale a proiectului de lege autorul să clarifice aspectele referitoare la instituirea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor publice.** Astfel, constatăm că în *art.14 alin.(1)* propoziția a doua din proiect este stabilită obligația autorităților și instituțiilor publice înregistrarea cererilor în acest registru, în modul stabilit de Guvern. Implicit, instituirea registrului va necesita și documentarea lui în conformitate cu dispozițiile *art.7⁶* din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, prin aprobarea de către Guvern a conceptului sistemului informațional (SI) ce va fi destinat ținerii acestuia și a regulamentului privind modul de ținere a registrului ce va fi format de SI respectiv. Suplimentar, potrivit *pct.16 din sinteză la proiect*, Cancelaria de Stat s-a expus că **instituirea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor publice va necesita elaborarea și implementarea, în termene rezonabile, a unui SI ce urmează a fi utilizat de către toți furnizorii de informații și gestionat de către Cancelaria de Stat.** Prin urmare, concluzionăm că sunt discutabile argumentele autorului proiectului din sinteză la proiect precum că registru în cauză va putea fi integrat în SIA „E-Cancelaria” în cazul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (a se vedea *pct.31* din sinteză, la propunerea MAEIE) sau că acesta va fi integrat în SIA „E-Management” (a se vedea *pct.352* din sinteză, la propunerea Laboratorului de Cercetări Științifice „Drept Public și EGovernare” din cadrul Facultății de Drept a USM), întrucât, deocamdată, nici unul din aceste sisteme informaționale nu a fost instituit de drept și documentat conform cerințelor Legii nr.467/2003.

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2023.03.01 11:49:44 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Directoare

Olga TUMURUC

Ex.: Eduard Fricatel,
e-mail: eduard.fricatel@egov.md,
tel.: 0794 38 138

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 66 din 03 martie 2023

Cu privire la avizarea repetată a proiectului de lege privind accesul la informațiile publice

Prin adresarea nr. 03/1674 din 24.02.2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a remis Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova spre avizare repetată proiectul de lege privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2023), însoțit de tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor.

Este de menționat că, prin Decizia nr. 32 din 03.02.2023, Consiliul Audiovizualului a aprobat Avizul la proiectul de lege menționat supra. Din analiza tabelului de sinteză se constată că propunerile Consiliului Audiovizualului au fost acceptate parțial.

În acest context, comunicăm că susținem în continuare propunerile prezentate în Avizul aprobat prin decizia susmenționată.

În temeiul prevederilor art. 73-75 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se aprobă și se prezintă Ministerului Justiției al Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de lege privind accesul la informațiile publice.
2. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Secției juridice.
3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md, www.competition.md

Nr. DJ-06/ 86-351 din 03 martie 2023

Nr.18-23-70 din 04 ianuarie 2023

Nr. 03/1674 din 24 februarie 2023

Ministerul Justiției a Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 02 martie 2023, a examinat repetat în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre de Guvern *pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022)* și, în limitele competenței sale, comunică.

1. Conform alin. (4) art. 15 din proiectul de lege, semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie.

Prevederile constituționale referitoare la instituția petiționării asigurate de art. 52 din Constituția Republicii Moldova sunt dezvoltate în cadrul Codului administrativ, adoptat la 19 iulie 2018. În conformitate cu alin. (1) al art. 9 din Codul administrativ, *petiția reprezintă orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică*. Astfel, conchidem că cererea cu privire la accesul la informație de interes public este calificată ca o **petiție**, în sensul Codului administrativ.

Prin urmare, în acord cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 17.09.2013 pentru controlul constituționalității **unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime** inițiat la sesizarea nr. 14a/2013, Curtea la pct. 41, a reținut că, *din redacția articolului 52 din Constituție, rezultă cu claritate că orice petiție urmează a fi semnată, iar petiționarii trebuie să fie identificabili*.

Respectiv, alin. (1) al art. 75 din Codul administrativ prevede elemente care trebuie să le conțină o petiție, printre acestea elemente fiind și semnătura petiționarului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul petiției transmise în formă electronică – semnătura electronică.

Subsecvent, Codul administrativ prevede și sancțiuni pentru lipsa elementelor petiției. Alin. (2) al art. 76 din Codul administrativ prevede că, *dacă petiția nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 72 alin. (3) sau art. 75 alin. (1) lit. c)–e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor și i se acordă un termen rezonabil*

pentru înlăturarea lor. În cazul în care petiționarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiția nu se examinează.

Astfel, în vederea asigurării dreptului statuat de art. 52 din Constituția Republicii Moldova, precum și pentru neadmiterea unor posibile abuzuri din partea solicitanților neidentificabili de informații de interes public sau utilizarea acestor informații cu rea-credință de către unii petiționari neidentificabili, considerăm necesar ca cerințele de conținut stabilite de art. 75 ale Codului administrativ pentru petiții, să fie aplicabile și pentru aceste categorii de petiții ce se vor materializa sub forma unor cereri de solicitare de informații cu caracter public.

2. Conform art. 18 din proiectul de lege cu privire la accesul la informație de interes public, termenul de examinare și soluționare a cererii este stabilit de 15 zile calendaristice.

Prioritar, reținem și menționăm faptul că Convenția de la Tromsø nu prevede un termen-limită concret pentru examinarea și soluționarea acestor cereri de prezentare a informațiilor cu caracter public de către autorități.

Stabilirea termenului general de prezentare a informației în zile calendaristice, va presupune că la calcularea acestui termen nu se vor lua în considerare calendarul zilelor libere și de sărbători, prevăzute de Codul muncii, fapt ce ar putea reduce efectiv termenul pentru examinarea și soluționare cererii pentru acces la informație de interes public.

În acest sens, este necesar de luat în considerare că proiectul propune ca la informații de interes public să fie raportate toate informațiile deținute de furnizorii de informații, fapt ce presupune un volum enorm de informații și de o complexitate variată de informații. Respectiv, pentru a fi asigurat dreptul petiționarului la informația de interes public solicitată, furnizorii de informații vor fi obligați să selecteze, să sistematizeze, să prelucreze și să genereze cu atenție sporită informația deținută astfel încât informația prezentată să coincidă cu obiectul cererii și ca dreptul de acces la informație al solicitantului să fie asigurat în mod efectiv, deplin și complet, procese ce necesită un termen mai mare de timp.

Astfel, propunem ca termenul prevăzut la art. 18 din proiectul de lege de soluționare și examinare de către furnizorii de informație a cererilor de informații, să fie stabilit în zile lucrătoare și nu calendaristice.

3. În altă ordine de idei, ținem să menționăm că conform alin. (3) al art. 24 din proiect de lege, *pârâatul nu are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională.*

În acest context, se atestă riscul ca această prevedere ar putea limita/îngrădi drepturile procesuale ale autorităților publice pârâte și defavoriza o parte în raport cu cealaltă. Prin urmare, în așa mod, nu vor fi asigurate aceleași mijloace procedurale legale și instrumente de apărare egale de care ar putea dispune autoritatea pârâtă pentru a-și apăra interesele sale, contrar principiilor egalității în

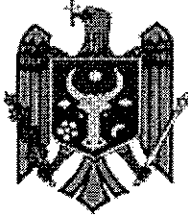
drepturi procedurale a participanților la proces garantate de art. 23, art. 43 din Codul administrativ și alin. (4) al art. 26 din Codul de procedură civilă.

Alexei Gherțescu
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.03.03 13:57:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

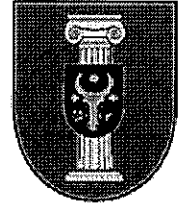

Executor: Savca Cristian, controlor de stat

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/1448 din 03.03.2023
La nr. 03/1674 din 24 februarie 2023

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Autoritatea) a examinat demersul Ministerului Justiției, recepționat de secretariatul Autorității și înregistrat cu nr. 1595 la data de 27.02.2023, cu privire avizarea proiectului de lege *privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022)* și vine cu următorul aviz/proponeri.

1. La art. 15 alin. (4) – se propune obligativitatea semnării cererii de acces la informație.

Notă: Prezentul proiect de lege, în cazul adoptării, va avea multe similitudini cu Codul administrativ, care stabilește expres prezența semnăturii olografe sau electronice, sub sancțiunea neexaminării cererii.

2. La art. 16 alin. (4) – se propune excluderea sintagmei „fapt despre care este informat solicitantul”.

Notă: Alin. (2) al articolului prevede obligația furnizorului de informație de comunicare a neconformității cererii și oferirea unui termen pentru conformitate. Neexaminarea cererii survine ca consecință la neînlăturarea neajunsurilor și acest fapt, nu urmează a fi comunicat suplimentar, deoarece orice procedură administrativă efectuată include resurse suplimentare de personal și financiare.

3. La art. 22 – se propune excluderea alin. (4).

Notă: Reieșind din prevederile art. 14 alin. (1) care prevede obligația furnizorului de informații să primească și să înregistreze cererea, în anumite cazuri readresarea este calea cea mai rațională și optimă de soluționare a unei cereri. Ori, tractarea unei readresări ca refuz din partea unei autorități publice la accesul informațiilor publice, poate genera un șir de litigii în procedura contenciosului administrativ. Cu atât mai mult că, contestarea acțiunilor sau inacțiunilor furnizorilor de informații se realizează fără respectarea procedurii prealabile prin depunerea acțiunii în instanța de judecată conform prevederilor Codului administrativ.

Digitally signed by Chișca Lilian
Date: 2023.03.03 15:44:09 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vicepreședinte

Lilian CHIȘCA

Ex. Valentina Urecheanu
Tel. 022 820 632

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

07.03.2023
03/1674

Nr. 01/0341
24.02.2023

Ministerul Justiției

secretariat@justice.gov.md

Agenția Servicii Publice a examinat repetat *proiectul de lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022)* elaborat de Ministerul Justiției și remis spre avizare și examinare prin scrisoarea nr 03/1674 din 24.02.2023 și vă aduce la cunoștință că susține proiectul sus-menționat cu următoarele obiecții și propuneri:

La **articolul 13** care reglementează modurile de înaintare a cererii, la lit. a) considerăm necesară excluderea textului „prin intermediul poștei electronice”, întrucât se limitează neîntemeiat posibilitatea de a trimite solicitările electronic.

Menționăm că actualmente există sisteme informaționale dedicate, prin intermediul cărora pot fi depuse cereri de solicitare ale informației, iar indicarea în lege doar a posibilității de a trimite cererile la poșta electronică nu este justificată. Propunem ca lit. a) să fie expusă în următoarea redacție:

„a) transmisă în formă electronică”;

La lit. b) considerăm că este inoportună reglementarea, potrivit căreia depunerea cererii scrise se face doar la sediul furnizorului de informații. Or, cererea scrisă poate fi depusă, inclusiv la subdiviziunile teritoriale ale furnizorului. Respectiv, considerăm că textul trebuie reformulat, după cum urmează:

„b) depusă în scris;”, fără a se indica mijloacele prin care poate fi expediată adresarea.

Articolul 15, alineatul (4) a se expune în următoarea redacție:

”(4) Semnarea olografă sau electronică a cererii este obligatorie.”

Reiterăm această modificare întrucât cererile nesemnate sunt considerate anonime și nu se examinează, pentru același argument valabil privind necesitatea identificării, cu exactitate, a solicitantului, căruia au fost dezvăluite date cu caracter personal și pentru informarea în mod corect în privința operațiunilor de prelucrare a posesorului acestor date, dar și în vederea asigurării dreptului de opoziție al subiectului ca datele cu caracter personal care îl vizează să facă obiectul unei prelucrări.

La **articolul 18**, alin. (2) – considerăm necesară reformularea textului, în sensul includerii printre modalitățile de comunicare despre prelungirea examinării cererii, nu doar forma scrisă, dar și cea în format electronic.

Director adjunct

Digitally signed by Talmaci Francisco
Date: 2023.03.07 14:43:37 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Francisco TALMACI

Bogații Corina, 022 504 085
Inga Grecu-Stavila, 022 207 643

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anra@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 06-01/ *871* din *03.03.2023*
La nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md
victor.kalughin@justice.gov.md

Cu referire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de Lege privind accesul la informațiile de interes public, remis spre avizare repetată de către Ministerul Justiției (**număr unic 1003/MJ/2022**), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție/ANRE) intervine suplimentar cu următoarele propuneri.

1. La art. 4, lit. f) Agenția consideră necesar și oportun excluderea textului "*care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică*".

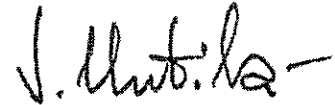
Argumentare: Potrivit avizului anterior, Agenția a solicitat completarea listei furnizorilor de informații cu întreprinderile energetice. Autorii proiectului au acceptat propunerea, însă cu operarea unor modificări și anume, a fost adăugat textul: "*care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică*".

În această ordine de idei, Agenția atrage atenția autorilor că prin precizarea operată au exclus nejustificat de sub incidența proiectului de lege a întreprinderilor energetice, care transportă energie electrică și respectiv gaze naturale, precum și întreprinderile din domeniul termoenergetic care transportă, distribuie și furnizează energia termică consumatorilor. Or, aceste întreprinderi de asemenea prestează servicii publice de interes național, sau după caz local, precum și dețin poziție dominantă în limitele teritoriilor de activitate.

Subsecvent, relevăm prevederile art. 3 din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, care definesc noțiunea de **întreprindere energetică** ca fiind persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile reglementate prin Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și prin Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (în continuare – legi sectoriale). Astfel, în textul propus sunt incluse doar întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice și a gazelor naturale însă sunt omise întreprinderile din celelalte sectoare energetice.

2. La pct. 177 din Sinteza obiectiilor, motivarea refuzului propunerilor înaintate de către Agenție ce vizează accesul la informațiile personale ale angajaților subiecților care cad sub incidența proiectului respectiv de lege (salariul angajaților, sancțiunile disciplinare, etc.), autorii au făcut trimitere la argumentele pct. 34 din Sinteza, conform cărora pentru a fi asigurată claritatea și coerența cadrului normativ, precum și pentru a exclude potențialele confuzii cu privire la corelația normei legale cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal, prevederile respective urmează a fi incluse la art. 2 alin. (4) din Legea 133/2011 *privind protecția datelor cu caracter personal*.

Din aceste considerente, **solicităm respectuos** expedierea în adresa Agenției spre examinare și avizare a proiectului de modificare a Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, ca urmare a operării de către autori a modificărilor despre care se menționează la pct. 34 al Tabelului de sinteză.

Veaceslav UNTILA
Director General

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/21/729

06.03.2023

Ministerul Justiției
Str. 31 August 1989, 82
MD-2012, mun. Chișinău

Copie: **Cancelaria de Stat**
Casa Guvernului
MD-2033, mun. Chișinău

Cu referire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022) și referitor la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea accesului la informațiile de interes public) (număr unic 3/MJ/2023), comunicăm următoarele.

I. Referitor la proiectul de lege privind accesul la informațiile publice (revizuit și remis spre avizare repetată):

1. Articolul 34 din Constituția Republicii Moldova consacră dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public, precum și obligația corelativă a autorităților publice de a asigura informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Întinderea dreptului de acces la informație a fost explicitată în jurisprudența Curții Constituționale, care a menționat că acest drept nu reprezintă un principiu absolut și nu are, *a priori*, un caracter prioritar în raport cu alte principii (HCC nr. 24/2021, par. 60-61). Totodată, dreptul de acces la informație este circumstanțiat dreptului la libera exprimare (HCC nr. 24/2021, par. 15), corelație care se manifestă mai pregnant în cazul jurnaliștilor și organizațiilor neguvernamentale (HCC nr. 29/2019, par. 47, 54, 56, 57). Raționamentele Curții Constituționale transpun considerentele reliefate în jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului¹.

¹ Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 noiembrie 2016 în cauza Magyar Helsinki Bizottság v. Ungaria [MC] [MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG v. HUNGARY \(coe.int\)](#)

Totodată, în cadrul Uniunii Europene (UE), informațiile deținute de Banca Centrală Europeană (BCE) beneficiază de un regim special, statuat în unul din actele fundamentale ale UE - Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE). În acest sens, sunt esențiale următoarele prevederi:

- art. 15 alin. 3 din TFUE: „(3) *Orice cetățean al Uniunii și orice persoană fizică sau juridică, care are reședința sau sediul statutar într-un stat membru, are drept de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, indiferent de suportul pe care se află aceste documente, sub rezerva principiilor și condițiilor care vor fi stabilite în conformitate cu prezentul alineat. [...] Dispozițiile prezentului alineat se aplică Curții de Justiție a Uniunii Europene, Băncii Centrale Europene și Băncii Europene de Investiții numai în cazul în care exercită funcții administrative*”;

- art. 339 din TFUE: „*Membrii instituțiilor Uniunii, membrii comitetelor, precum și funcționarii și agenții Uniunii sunt obligați, chiar și după încetarea funcțiilor lor, să nu divulge informațiile care, prin natura lor, constituie secret profesional și, îndeosebi, informațiile referitoare la întreprinderi și la relațiile lor comerciale sau la elementele de preț de cost.*”;

- art. 10.4 din Protocolul nr. 4 la TFUE (Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene): „*Reuniunile (Consiliului Guvernatorilor) sunt confidențiale. Consiliul guvernatorilor poate decide să facă public rezultatul deliberărilor sale.*”;

- art. 37 din Protocolul nr. 4 la TFUE: „*37.1. Membrii organelor de conducere, precum și personalul BCE și cel al băncilor centrale naționale au obligația, chiar și după încetarea funcțiilor lor, de a nu divulga informații care, prin natura lor, intră sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional. 37.2. Persoanele care au acces la date care intră sub incidența legislației Uniunii care impune obligația păstrării secretului se supun acestei legislații.*”.

În egală măsură, Directivele aplicabile activităților profesionale pe piața financiară (inclusiv Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudencială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (CRD); Directiva 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne (PSD2); Directiva 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (AMLD); Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (BRRD); Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (MiFID II); Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvency II)) consacră drept regulă

generală principiul confidențialității informațiilor gestionate în procesul de supraveghere, stabilind în mod restrictiv excepțiile de la acest principiu².

Totodată, în jurisprudența sa³, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) consacră primatul principiului confidențialității în domeniul financiar și necesitatea respectării ferme a acestui principiu, excepții fiind admisibile doar în cazurile prevăzute exhaustiv în legislația ce reglementează activitățile profesionale pe piața financiară. Considerăm important de a evidenția concluzia CJUE că asigurarea confidențialității informației servește nu doar pentru protecția intereselor private ale instituțiilor de credit și ale secretelor sale comerciale, dar și pentru protecția interesului public de desfășurare eficientă a supravegherii bancare în cadrul statului, precum și în vederea asigurării încrederii altor autorități de supraveghere (din același stat sau din alte state) că se va păstra secretul informațiile confidențiale transmise în cadrul raporturilor de schimb de informații în domeniul financiar. Astfel, în Hotărîrea sa pronunțată în cauza Gemeente Hillegom v Hillenius (C-110/84, par. 27), CJUE conchide: „27. Pentru ca monitorizarea băncilor prin supraveghere într-un stat membru și schimbul de informații de către autoritățile competente să funcționeze corespunzător, este necesar să se protejeze secretul profesional. **Dezvăluirea informațiilor confidențiale în orice scop ar putea avea consecințe dăunătoare nu numai pentru instituția de credit direct vizată, ci și pentru sistemul bancar în general. Consecvent, dacă nu exista obligația de a păstra secretul informațiilor confidențiale, schimbul obligatoriu de informații între autoritățile competente ar putea fi periclitat, deoarece autoritatea unui stat membru nu ar putea fi sigură că informațiile confidențiale pe care le furnizează unei autorități dintr-un alt stat membru vor rămîne, în principiu, confidențiale.**”.

Consemnăm, că în linie cu Directivele UE ce reglementează activitățile profesionale pe piața financiară, art. 126-134 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, art. 103 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și art. 36 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei stabilesc obligația de păstrare a secretului profesional în privința informațiilor confidențiale gestionate de Banca Națională a Moldovei, precum și determină, în mod exhaustiv și limitativ, cazurile în care, cu titlu de excepție, se admite divulgarea sau publicarea informațiilor confidențiale.

Adițional, semnalăm, că Autoritatea Bancară Europeană (ABE), în 2018, după efectuarea unui exercițiu de evaluare a regimului de confidențialitate consacrat în Legea nr. 202/2017, Legea nr. 548/1995 și actele normative subsecvente acestora, a inclus Banca Națională a Moldovei

² Art. 53-61 din Directiva CRD; Art. 24 din Directiva PSD2; Art. 57a și 57b din Directiva AMLD; Art. 84 și 98 din Directiva BRRD; Art. 76 din Directiva MiFID II; Art. 64-67 din Directiva Solvency II

³ Hotărîrile CIUE pronunțate în cazurile: C-110/84, Gemeente Hillegom v Hillenius (par. 27); C-140/13 Altmann și Alții vs Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (par. 31-35); C-15/16 , Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht vs Baumeister (par. 38-44); C-358/16, UBS și Alții v DV și Alții (par. 39); C-594/16, Enzo Buccioli v Banca d'Italia; C-442/18P BCE vs Espírito Santo Financial (Portugal) SA (par. 43).

(BNM) în lista autorităților de supraveghere din statele non-membre ale UE, ale căror regimuri de confidențialitate pot fi considerate echivalente celor aplicate în țările Uniunii Europene⁴, aspect esențial care permite BNM să efectueze schimb de informații cu autoritățile de supraveghere ale UE și care deschide posibilitatea pentru participarea BNM la colegiile de supraveghetori ce monitorizează grupurile bancare din UE (din care cinci operează în Republica Moldova).

Relevăm, că potrivit Instrucțiunilor ABE de echivalare a regimurilor de confidențialitate, în procesul de evaluare a regimului de confidențialitate aplicabil de BNM, ABE evaluează respectarea și aplicarea a patru principii care sunt considerate a fi caracteristicile-cheie ale regimului de secret profesional la nivel UE: - **Principiul 1: regimul național conține noțiunea de informație confidențială, în conformitate cu:** art. 53 alin. (1) din Directiva CRD; art. 57a alin. (1) din Directiva AMLD; art. 84 alin. (3) din Directiva BRRD; art. 24 din Directiva PSD2; - **Principiul 2: regimul național conține prevederi care instituie obligații de păstrare a secretului profesional în conformitate cu:** art. 53 și art. 54a din Directiva CRD; art. 24 din Directiva PSD2; art. 57a din Directiva AMLD; art. 84 alin. (1)-(3) din Directiva BRRD; - **Principiul 3: regimul național restricționează utilizarea informației confidențiale în conformitate cu:** art. 54, 56, 57, 58, 58a și 59 din Directiva CRD; art. 84 alin. (3) și art. 84 alin. (5) din Directiva BRRD; art. 57a și 57b din Directiva AMLD; art. 24 din Directiva PSD2; - **Principiul 4: regimul stabilește restricții privind transferul informației confidențiale în conformitate cu:** art. 56-61 din Directiva CRD; art. 84 alin. (4), art. 84 alin. (5) și art. 98 din Directiva BRRD; art. 57a și 57b din Directiva AMLD; art. 24 din Directiva PSD2.

În lumina celor expuse supra, urmare examinării proiectului de lege revizuit (art. 2 alin. (2), art. 7 alin. (3) din proiect) și a sintezei obiecțiilor și propunerilor aferente acestuia, înțelegem că prevederile proiectului de lege nu vor fi aplicabile informațiilor care cad sub incidența art. 36 din Legea nr. 548/1995, art. 126-134 din Legea nr. 202/2017, art. 103 din Legea nr. 114/2012 și art. 120 din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, abordare pe care o susținem în virtutea exigențelor inerente principiului confidențialității în domeniul financiar, ce derivă atât din interesul public de realizare a politicii monetare și valutare în stat și de desfășurare eficientă a supravegherii pieței financiare, cât și din dreptul Uniunii Europene, susținut de jurisprudența CJUE (exemplificate anterior). Observăm că soluții similare au fost consacrate expres și în legile privind accesul la informație din Germania, Olanda, Luxemburg și Irlanda. În plus, constatăm că o atare soluție legislativă, care permite excepții de la regula accesului la informații în virtutea unor legi speciale, fără a obliga furnizorul de informații să realizeze, adițional, și evaluarea criteriilor de proporționalitate a limitării (stabilite în articolul 7 alin. (4) din Legea nr. 982/2000), conferă transparență și previzibilitate regimului juridic aplicabil accesului la informații și este aliniată considerentelor Curții Constituționale expuse în Hotărîrea nr. 24/2021 privind controlul

⁴ [Guidelines on equivalence of confidentiality regimes.pdf \(europa.eu\)](#)

constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal – „57. Curtea notează că, în privința unor prevederi normative cu caracter general, Curtea Europeană a stabilit că acestea constituie o modalitate mai practică de a atinge un scop legitim decât prevederile care permit o examinare de la caz la caz. Acest ultim sistem poate genera un risc semnificativ de incertitudine, de litigii, de costuri și de întârzieri (a se vedea James și alții v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21 februarie 1986, § 68) [HCC nr.17 din 23 iunie 2020, § 83].”.

2. Referitor la datele cu caracter personal, având în vedere comentariile expuse în ultimul enunț al pct. 33 din Sinteză, considerăm oportună explicitarea de către autorul proiectului a modului de aplicare a mecanismului de acces la informația ce constituie date cu caracter personal, în particular modul de corelare a prevederilor art. 2 alin. (2), art. 7 alin. (1) și (2) și art. 8 din proiectul de lege și prevederile Legii nr. 133/2011 privind datele cu caracter personal (art. 5 alin. (5) lit. b), art. 6-9). Înțelegem, că furnizorul de informații, recepționând o cerere de comunicare a informațiilor oficiale ce reprezintă (total sau parțial) date cu caracter personal, în baza art. 2 alin. (2) din proiectul de lege, va aplica prevederile Legii nr. 133/2011 și, prin urmare, accesul la datele cu caracter personal vizate la art. 6-9 din Legea nr. 133/2011 se va oferi doar în condițiile prevăzute de articolele respective, iar în privința altor date cu caracter personal, în baza art. 5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011, furnizorul de informații va aplica dispozițiile art. 7 alin. (1) și alin. (2) și ale art. 8 din proiectul de lege și va evalua întrunirea criteriilor de proporționalitate a limitării, după care va decide în privința furnizării informației. În aceeași ordine de idei, semnalăm, că modul în care este formulat (la art. 7 alin. (1) lit. g) din proiect) interesul public vizat („date cu caracter personal”) suscită dificultăți în aplicarea prevederilor art. 8 din proiect (condiția de la art. 8 lit. a) putând fi considerată întrunită din start, întrucât faptul divulgării datelor cu caracter personal, care se prezumă a fi confidențiale, prejudiciază iminent aceste „date cu caracter personal”), or, potrivit art. 3 alin. 1 lit. f) din Convenția de la Tromso, nu orice divulgare a datelor cu caracter personal va putea trece „testul prejudiciului”, având în vedere că, reieșind din modul de formulare a interesului public protejat („viața privată și alte interese private legitime”) nu se contrapune un interes public (de cunoaștere a informației) cu informația propriu-zisă (datele cu caracter personal), dar cu interesul public care stă la baza delimitării acestei categorii specifice de informații, care este viața privată și alte interese private legitime. Având în vedere aceste considerente și ținând cont de faptul că furnizorii de informații procesează multiple date cu caracter personal, învederăm dificultăți în aplicarea practică a prevederilor art. 7 și 8 din proiect și a Legii nr. 133/2011 în privința solicitărilor de date cu caracter personal și considerăm necesară precizarea acestor aspecte fie în proiectul de lege, fie în Nota informativă aferentă acestuia.

3. În tot textul proiectului de lege (inclusiv în denumire), recomandăm revizuirea termenului „informații publice”, or, sensul vizat de autorii proiectului (conform art. 2 din proiectul de lege) și sensul propriu al sintagmei „informații publice” (care ar presupune informații care sunt deja disponibile publicului) par a fi contradictorii în partea în care

vizează informațiile care sunt deținute de furnizorii de informații, dar nu sunt publice (informații care nu sunt publice se consideră, prin definiție, drept informații publice). De altfel, ar fi superfluă sarcina autorității publice de a oferi acces la informații care se consideră publice (accesibile publicului).

Totodată, considerăm oportun de a stabili precizări referitoare la informațiile (documentele) care pot fi solicitate, ținând cont de recomandările expuse în Nota explicativă aferentă Convenției de la Tromso: „14. *Dreptul de acces este limitat la documentele existente. Convenția nu obligă părțile să creeze noi documente la cererile de informații, deși unele părți recunosc această obligație mai largă într-o oarecare măsură.*”. Limitarea dreptului de acces doar la informația care este deținută într-o anumită formă sau cu o anumită structură pare a fi oportună pentru a evita activități de selectare, sintetizare sau prelucrare în alt mod a informației în cazurile în care se solicită informații specifice, care, în general, pot fi considerate că sunt deținute de autoritatea publică, dar care nu sunt păstrate în forma sau structura solicitată de persoana interesată.

4. Potrivit art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova, obligația de informare a cetățenilor revine doar autorităților publice, iar Curtea Constituțională, interpretând prevederile art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova (în Hotărîrea nr. 3/2021, par. 27 și Hotărîrea nr. 24/2021, par. 14), atribuie la categoria de „autorități publice”, în sensul art. 34 alin. (2), autoritățile publice și instituțiile publice. Totodată, conform definiției stabilite în art. 2 din Convenția de la Tromso, „„autorități publice” semnifică: 1) guvernul și administrația la nivel național, regional și local; 2) organe legislative și autorități judiciare în măsura în care îndeplinesc funcții administrative conform legislației naționale; 3) persoane fizice sau juridice în măsura în care exercită autoritate administrativă.”.

Suplimentar unei aparente neconcordanțe între prevederile art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova și ale art. 2 din Convenția de la Tromso, semnalăm, că stabilirea în calitate de furnizori de informații oficiale a subiecților menționați la art. 4 lit. c), d), f) și g) din proiectul de lege pare să nu țină cont nici de prevederile art. 34 alin. (2) din Constituția R. Moldova și nici de prevederile art. 2 din Convenția de la Tromso. Respectiv, recomandăm de a examina necesitatea revizuirii listei furnizorilor de informații prevăzuți la art. 4 din proiectul de lege, întrucât ar fi oportună o evaluare suplimentară a încadrării în limitele prevederilor art. 34 din Constituția R. Moldova a reglementărilor care stabilesc persoane juridice de drept privat (care nu exercită atribuții de putere publică sau în partea în care nu exercită astfel de atribuții) în calitate de furnizori de informații și care instituie obligația acestora de a furniza orice informații deținute (indiferent de obiectul acestor informații).

Totodată, în partea ce ține de furnizorii de informații prevăzuți la art. 4 c)-f), instituirea în sarcina acestora a obligației generale de furnizare a oricărei informații deținute, indiferent de faptul dacă această informație ține sau nu de exercitarea unor atribuții sau sarcini de putere publică, pare să fie contrară principiilor de concurență loială, în contextul stabilirii

unui tratament diferențiat față de entitățile private cărora le incumbă obligații de furnizare a informațiilor în virtutea proiectului de lege, în raport cu ceilalți participanți la circuitul economic. Această sarcină, care, în opinia noastră, poate conduce la furnizări excesive de informații de către anumiți subiecți privați și ar putea submina condițiile egale de activitate pe piață, nu este susținută de justificarea exercitării unor competențe sau sarcini de putere publică, după cum se reclamă în art. 1 alin. 2 lit. a) din Convenția de la Tromso și pct. 8 din Nota explicativă aferentă acesteia.

Cu privire la art. 4 lit. f), recomandăm de a examina oportunitatea revizuirii prevederii, astfel încât să se determine în mod clar și fără echivoc, că sintagma „din sectorul justiției” se referă nu doar la profesii, dar și la asociațiile profesionale.

5. La art. 7 alin. (1), propunem de a examina necesitatea revizuirii sintagmei „*scopuri legitime reglementate de lege*”, or scopul poate să nu fie prevăzut expres de lege, dar poate să derive din textul legii. De asemenea, Convenția de la Tromso (nici Nota explicativă aferentă acestei Convenții) nu pare să stabilească că reglementarea prin lege a scopului limitării reprezintă o cerință indispensabilă pentru ca limitarea să fie aplicabilă. În același timp, scopurile, fiind stabilite în proiectul de lege, pot fi considerate a fi reglementate de lege.

De asemenea, recomandăm de a examina oportunitatea completării listei temeiurilor de limitare a dreptului de acces la informație, or, sesizăm că s-a omis menționarea unor temeuri de limitare a dreptului de acces la informație, care sunt prevăzute (deci considerate esențiale de către autorii Convenției) de art. 3 din Convenția de la Tromso și care urmăresc interesul public de protecție a:

- **investigațiilor disciplinare**, care pot să necesite limitarea accesului la informație inclusiv pentru a nu periclita procesul de acumulare a probelor și realizarea obiectivelor investigației disciplinare. Nu pare a fi oportună neglijarea importanței confidențialității procesului de desfășurare a investigațiilor disciplinare (inclusiv în cazul persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică sau a funcționarilor publici cu statut special), care contribuie la buna desfășurare a acestor investigații și la evitarea acțiunilor de sabotare a acestor proceduri disciplinare. Totodată, întrucât investigația disciplinară, de regulă, nu constituie o activitate a autorității publice cu efect în exterior (vizînd raporturile interne dintre autoritate și angajat), nu pare a fi coerentă atribuirea investigațiilor disciplinare la categoria de proceduri administrative (după cum rezultă din Nota informativă aferent proiectului de lege);

- **deliberărilor din cadrul sau dintre autoritățile publice cu privire la examinarea unei chestiuni**: pare a fi justificată decizia autorilor Convenției de a include interesul public aferent păstrării secretului deliberărilor în calitate de temei de limitare a dreptului de acces la informație, fiind relevante explicațiile prezentate în Nota explicativă aferentă Convenției: „34. Litera k prevede posibilitatea limitării accesului la documentele oficiale în scopul protejării confidențialității procedurilor din cadrul sau dintre autoritățile publice cu privire la examinarea unei chestiuni. Cuvântul „chestiuni” este suficient de larg pentru a acoperi tot felul de probleme

tratate de autoritățile publice, adică cazuri individuale, precum și procedurile de luare a deciziilor politice. Trebuie remarcat faptul că, chiar dacă scopul Convenției este de a încuraja participarea publicului la luarea deciziilor, scopul acestei limitări este de a păstra calitatea procesului decizional, permițând un anumit „spațiu de gândire” liber”. În plus, semnalăm că și în cazul instituțiilor UE, în special – BCE, este consacrat secretul deliberărilor organelor sale de conducere (art. 10.4 din Protocolul nr. 4 la TFUE), care protejează procesul decizional de orice presiune externă și, în acest mod, asigură realizarea de către BCE a obiectivelor sale în mod autonom și eficace.

6. În partea ce ține de prevederea art. 9 alin. (1) lit. h), recomandăm de a examina suplimentar oportunitatea stabilirii obligației de publicare a informației cu privire la deplasările de serviciu în străinătate a oricărui angajat al autorității publice (care pot fi și deplasări de instruire sau formare profesională), or, interesul public de publicare a acestui gen de informații, în măsura în care nu vizează o persoană de rang înalt din cadrul autorității publice, nu pare să justifice sarcina ce se impune autorității publice, **în legătură cu orice deplasare de serviciu în străinătate**, de a efectua (în termen de 7 zile lucrătoare) colectarea informației și documentelor confirmative ce justifică cheltuielile suportate, redactarea informațiilor și documentelor acumulate pentru a putea fi publicate pe pagina web și publicarea acestor date pe pagina web.

Cu privire la art. 9 alin. (1) lit. k) („*datele privind planificarea și executarea bugetelor*”), propunem excluderea acestei prevederi (sau, cel puțin, revizuirea acesteia) ținând cont de următoarele considerente:

- formularea „*date privind planificarea și executarea bugetelor*” este una vagă și pasibilă de interpretare abuzivă, or, executarea bugetului are loc prin orice operațiune care implică efectuarea unei cheltuieli sau obținerea unui venit și, prin urmare, reieșind din formularea propusă, toată evidența contabilă a autorității publice urmează a fi publicată (dublată) pe pagina web a autorității publice, ce constituie o sarcină excesivă (care pare să afecteze semnificativ activitatea operațională a furnizorilor de informații), iar interesul public de publicare a informației respective nu pare să prevaleze asupra efectelor unei astfel de sarcini asupra randamentului autorității publice. Totodată, categoria „*date privind planificarea bugetului*” nu pare să corespundă exigențelor de claritate și predictabilitate (stabilite la art. 54 din Legea nr. 100/2017), fiind necesară determinarea clară a categoriilor de date aferente „*planificării bugetului*”, avînd în vedere că în procesul de planificare se examinează și se sintetizează un volum imens de date (dintre care o parte pot constitui obiect al obligației de confidențialitate).

- art. 9 alin. (1) lit. a) deja prevede obligația de publicare a informației generale cu privire la bugetul autorității publice;

- art. 12 alin. (3) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale prevede că se fac publice „*bugetele aprobate și rapoartele privind executarea lor*”.

- unele operațiuni de „*planificare sau executare a bugetului*” pot fi conexe unor procese care constituie secret de stat sau secret profesional (cum ar fi emiterea de bancnote sau monede în cazul BNM).

- avînd în vedere faptul, că *bugetul include „totalitate a veniturilor, a cheltuielilor și a surselor de finanțare destinate pentru realizarea funcțiilor autorității publice”* (art. 3 din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale), semnalăm, că potrivit art. 21 din Legea nr. 548/1995, BNM aprobă doar devizul de **cheltuieli administrative** și alocațiile pentru **investițiile capitale**. Veniturile și cheltuielile (altele decît cele administrative) BNM sunt axate pe obiectivul fundamental de asigurare și menținere a stabilității prețurilor, au un caracter fluctuant și depind de mai mulți factori exogeni și, prin urmare, acestea nu constituie obiectul unui proces uzual de „*planificare bugetară*”. Corelativ, veniturile și cheltuielile respective nu reprezintă nici obiect al informației privind „*executarea bugetului*”. Totodată, precizăm, că în raportul anual al BNM (pasibil de publicare conform art. 69 din Legea nr. 548/1995) se includ informații privind analiza situației financiare a BNM la nivel individual și la nivel consolidat. ([Raportul anual 2021 | Banca Națională a Moldovei \(bnm.md\)](#)).

Referitor la art. 9 alin. (1), lit. l), urmează a se ține cont că informațiile date se publică de către Curtea de Conturi. Hotărârile și Rapoartele de audit sunt plasate pe site-ul oficial al Curții de Conturi, inclusiv informația privind executarea recomandărilor Curții de Conturi sunt publice pe pagina oficială a acesteia (de exemplu: [Hotărârea nr.62 din 5 noiembrie 2019 cu privire la Raportul auditului privind conformitatea devizelor de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei pe anii 2015-2018 \(ccrm.md\)](#)).

7. La art 13 alin. (1), lit. a), recomandăm de a examina oportunitatea precizării la care adresă de poștă electronică poate fi remisă cererea: la adresa oficială de e-mail a autorității publice sau la adresa special dedicată furnizării de informații, sau la orice adresă de email a furnizorului.

Cu privire la art. 13 alin. (2) și art. 15 alin. (4), avînd în vedere importanța informațiilor a căror divulgare poate fi limitată, dar care nu a fost limitată în legătură cu aprecierea interesului public prioritar reieșind, inclusiv, din calitatea declarată de solicitant (jurnalist, organizație neguvernamentală, activist civic, etc.), propunem de a evalua suplimentar oportunitatea excluderii cerinței de aplicare a semnăturii olografe sau electronice, care certifică atît identitatea solicitantului, dar și veridicitatea informației din solicitare. În acest sens, art. 4 alin. 2 din Convenția de la Tromso stabilește, că „*Părțile pot oferi aplicanților dreptul de a rămîne anonimi, cu excepția cazurilor în care divulgarea identității este esențială pentru soluționarea cererii.*”.

8. Cu privire la art. 15 alin. (1), în cazul în care, potrivit legislației în vigoare, pentru furnizarea informației este prevăzută, *ab initio*, o obligație de plată, pare a fi justificat să fie prevăzut,

drept un element obligatoriu, documentul care confirmă efectuarea plății pentru furnizarea informației. În acest sens, la art. 16 ar urma să fie reglementată situația în care cererea este prezentată fără anexarea documentului ce confirmă efectuarea plății, termenul de remediere a neajunsului, data de când începe să curgă termenul de examinare a cererii.

Referitor la art. 15 alin. (3), opinăm că pare a fi oportună expunerea circumstanțelor care conturează interesul public de cunoaștere a informației solicitate, or, determinarea acestui interes public și a ponderii acestuia în contextul cazului particular pare a fi esențială la aplicarea criteriilor de proporționalitate a limitării în cazul informațiilor care sunt pasibile de limitare conform art. 7 din proiectul de lege. Astfel, nu este clar dacă existența unui interes public în cunoașterea informațiilor (altele decât cele exceptate expres în virtutea art. 2 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din proiectul de lege) este prezumat sau urmează a fi probat adițional de către solicitant, precum și dacă o prezumție generală a interesului public de cunoaștere a informației ar fi suficientă pentru evaluarea corespunzătoare a intereselor publice concurente în privința informațiilor solicitate.

9. La art. 16, propunem a se preciza de când începe să curgă termenul de examinare a cererii, în cazul în care se constată neajunsurile menționate la art. 16 alin. (2) și (3) din proiect.

10. Referitor la art. 18 alin. (1), recomandăm de a examina oportunitatea stabilirii unui termen echivalent cu termenul de examinare pentru orice petiție (30 zile), or, există cazuri în care, din conținutul cererii nu se poate determina în mod clar dacă aceasta reprezintă o cerere de acces la informație sau o petiție prin care se solicită explicații, sau situații în care cererea poate avea un caracter mixt (se solicită informații, precum și explicații pe anumite subiecte), fiind problematic de a determina termenul în care urmează a se oferi răspunsul.

Alternativ, sugerăm substituirea textului „15 zile de la data înregistrării cererii” cu textul „15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii complete”, având în vedere că din termenul de 15 zile calendaristice, cel puțin 4 zile sunt zile de odihnă/nelucrătoare, respectiv termenul real de examinare este de 10-11 zile, care nu pare a fi un termen rezonabil având în vedere derularea concomitentă a altor proceduri administrative. Restrângerea termenului constituie o problemă mai ales în cazurile în care solicitările nu vizează doar informații din aria directă de responsabilitate a BNM, dar și unele informații deținute de subiecți supravegheați de BNM, ce ar necesita interacțiuni între BNM și alte entități (solicitări și coordonări suplimentare) și termenul de 15 zile, în acest caz, pare a fi insuficient.

Totodată, recomandăm revizuirea momentului de când începe să curgă termenul de examinare a cererii, or, termenul ar trebui să curgă nu din data înregistrării cererii, dar din data când autorității publice îi sunt comunicate toate elementele obligatorii ale cererii potrivit art. 15 alin. (1). De altfel, ar fi necesar de precizat că termenul de examinare a cererii se suspendă pe perioada înlăturării neajunsurilor potrivit art. 16 alin. (2) și (3).

Semnalăm, că art. 23 din Legea Sloveniei privind accesul la informație prevede un termen de **20 zile lucrătoare** calculat din data primirii cererii **complete**.

La art. 18 alin. (2), sesizăm, că prelungirea termenului ar putea fi necesară nu doar în cazul unui volum mare de informații, dar și în alte situații. Spre exemplu, art. 22 alin. (1) din Legea Croației privind accesul la informație stabilește, că: „(1) *Limitele de timp pentru exercitarea dreptului de acces la informație pot fi extinse cu 15 zile, care curge de la data când autoritatea publică trebuia să decidă cu privire la cererea de acces la informație, dacă: 1) informația trebuie să fie solicitată în afara sediului autorității publice; 2) o singură solicitare vizează câteva categorii distincte de informații; 3) este necesară pentru a asigura plenitudinea și acuratețea informației solicitate; 4) este necesară efectuarea testului de proporționalitate și a interesului public, conform prevederilor prezentei legi.*”.

La art. 18 alin. (4), recomandăm de a revedea prevederea respectivă, ținând cont de faptul că cererea verbală poate fi recepționată de o persoană/subdiviziune, care nu este posesorul datelor și, respectiv, nu va putea estima dacă informațiile sunt sau nu sunt disponibile. Astfel, soluționarea cererii ar depinde nu de faptul dacă informațiile solicitate sunt, în general, disponibile, ci de faptul, dacă persoana căreia îi este adresată această cerere, poate furniza la momentul respectiv, informațiile solicitate. Nu poate fi desconsiderat nici faptul, că persoana căreia îi este adresată cererea, deține careva informații, dar consideră necesar de a da un răspuns ulterior pentru a evita careva erori și pentru a asigura furnizarea unei informații complete și veridice. Așadar, în măsura în care este oportun de a lăsa la discreția reprezentantului autorității publice de a da un răspuns imediat sau de a furniza informațiile ulterior, pare a fi justificat de a aplica și cererilor verbale termenul stabilit la art. 18 alin. (1) din proiectul de lege și de a exclude alineatul (4).

11. Cu privire la art. 21 alin. (4), pare a fi oportun de a preciza dacă acest alineat este aplicabil și în cazurile prevăzute la alin. (2) și (3) ale art. 21 din proiect.

Totodată, propunem revizuirea art. 21 alin. (4) reieșind din necesitatea reglementării distincte a situației în care, din start, prin acte normative, este stabilită obligația (certă și necondiționată) de plată pentru cererea de furnizare a informației (caz în care solicitantul, în virtutea regulii „nemo censetur ignorare legem”, trebuie să cunoască această cerință și să efectueze plata pînă la data depunerii cererii, iar curgerea termenului de examinare ar trebui să depindă de depunerea documentului ce confirmă plata, atașat cererii complete, iar termenul de furnizare a informației ar fi termenul general prevăzut de art. 18) și a situației în care obligația de plată este condiționată de anumite circumstanțe care urmează a fi apreciate de autoritatea publică (numărul de pagini, necesitatea reproducerii informației în altă formă), caz în care ar fi aplicabile prevederile art. 21 alin. (4). În acest din urmă caz, art. 21 alin. (4) pare a fi aplicabil doar la etapa cînd autoritatea publică a examinat cererea și a decis să furnizeze informația (efectuînd, după caz, testul de proporționalitate în privința informațiilor a căror divulgare poate fi limitată), însă a constatat că sunt aplicabile prevederi

similare celor prevăzute la art. 21 alin. (2) sau (3). Astfel, în ipoteza normei din art. 21 alin. (4), recomandăm clarificarea condițiilor și etapei procedurii administrative, în contextul cărora ar fi aplicabilă dispoziția art. 21 alin. (4).

În caz contrar, dacă solicitantul (cunoscând prevederile actelor normative sau examinând datele de pe pagina web despre condițiile de furnizare a informației) efectuează plata la data depunerii cererii, din prevederile art. 21 alin. (4) ar rezulta că autoritatea publică trebuie să examineze și să furnizeze informația în termen de 5 zile lucrătoare. Prin urmare, suplimentar faptului că acest termen de examinare a cererii restricționează semnificativ timpul pe care furnizorul îl are la dispoziție pentru a soluționa cererea și pare să impună autorităților publice o sarcină excesivă, sesizăm că se instituie un tratament diferențiat, care nu poate fi justificat doar prin faptul că depunerea cererii este taxată.

Un caz aparte ar fi situația de readresare a cererii către un alt furnizor de informații, care furnizează informația respectivă contra plată potrivit actelor normative: în această situație pare a fi necesar ca furnizorul de informații căruia i s-a readresat cererea să informeze la o etapă incipientă solicitantul despre necesitatea efectuării plății, termenul și condițiile de achitare, însă pare a fi oportun ca termenul de examinare a cererii și de furnizare a informației să fie cel prevăzut la art. 18 (avînd în vedere și art. 22 alin. (5) din proiect) și acesta să curgă de la data cînd cererea întrunește toate elementele obligatorii necesare, inclusiv actul ce confirmă efectuarea plății.

De asemenea, în contextul prevederilor art. 21 alin. (4) propunem de a examina necesitatea reglementării: termenului de achitare sau a dreptului autorității publice de a stabili termenul de achitare și corelației acestui termen cu termenul de examinare a cererii (se suspendă sau nu termenul de examinare a cererii); a corelației termenului de furnizare a informației cu termenul de examinare a cererii (furnizorul urmează să se încadreze doar în termenul stabilit de la data efectuării plății sau trebuie să respecte cumulativ și termenul de examinare a cererii, fiind necesară corelarea și cu prevederile art. 27 lit. c) din proiect); a cazului în care solicitantul nu efectuează plata solicitată (distingîndu-se situația în care plata urmează a fi efectuată la depunerea cererii ca element obligatoriu, caz în care neachitarea va constitui temei de neexaminare a cererii potrivit art.16 alin. (1) și (4), de situația în care cererea a fost examinată și la o etapă ulterioară s-a constatat necesitatea achitării plății conform art. 21 alin. (2) sau (3), caz în care neachitarea nu ar putea fi temei de neexaminare a cererii).

12. La art. 22 alin. (1), propunem de a examina oportunitatea reglementării drept temei de respingere a cererii a faptului de neachitare în termenul stabilit a plății exigibile conform art. 21 alin. (2), (3) și (4) din proiectul de lege.

Referitor la art. 22 alin. (5), recomandăm de a evalua suplimentar momentul de cînd începe să curgă termenul de examinare a cererii readresate, luînd în considerare că soluționarea

cererii de către furnizorul care a primit-o ar putea fi condiționată de efectuarea unei plăți, caz în care pare a fi oportun ca termenul să curgă de la data când cererea întrunește toate elementele obligatorii necesare, inclusiv actul ce confirmă efectuarea plății.

13. La art. 25 alin. (6), propunem de a aprecia necesitatea revizuirii textului „ care se examinează în condițiile prezentului articol”, or, articolul 25 nu pare să reglementeze toate aspectele procedurale aferente examinării apelului.

14. Avînd în vedere prevederile art. 25 alin. (4), care prevede aplicabilitatea față de furnizorul de informații a amenzii, propunem de a evalua oportunitatea substituirii termenilor „sanctiune pecuniară” sau „sanctiune pecuniară sub formă de amendă” cu termenul „amendă”, or, proiectul de lege nu prevede o altă sancțiune pecuniară decît amenda.

15. Referitor la art. 27 lit. e), avînd în vedere că plățile pentru furnizarea informației pot fi stabilite nu doar în legi, dar și în alte acte normative, recomandăm revizuirea termenului „ilegale”.

La art. 27 lit. f), ținînd cont de prevederea art. 22 alin. (4) din proiect („*Readresarea cererii se consideră drept respingere a cererii*”), recomandăm de a evalua necesitatea excluderii cuvintelor „sau readresarea”.

16. Cu privire la art. 27 și art. 28 alin. (4), recomandăm de a examina corelația prevederilor respective cu reglementările concurente din art. 71, 72, 74¹ alin. (3) ale Codului contravențional al R. Moldova, inclusiv din perspectiva principiului *ne bis in idem*, avînd în vedere că atît normele punitive din proiectul de lege, cît și cele din Codul contravențional urmăresc scopul de a proteja interesul public de acces la informații oficiale.

Referitor la art. 28 alin. (4) lit. b), opinăm, că solicitarea unor plăți ilicite pentru furnizarea informațiilor oficiale (afară de cazurile de eroare tehnică la calcularea plății) ar constitui o faptă mai gravă decît cele prevăzute la art. 27 lit. c) și d), întrucît pare să implice un abuz de putere și un impediment ilicit intenționat pentru realizarea dreptului de acces la informație.

II. Referitor la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea accesului la informațiile de interes public):

1. În contextul excluderii prevederilor cu privire la interzicerea limitării accesului la datele cu caracter personal referitoare la agenții publici din proiectul de lege privind accesul la informațiile publice, recomandăm de a examina necesitatea menținerii completării propuse la art. I din proiectul de lege.

2. La art. II, la art. 278¹⁸, în măsura în care este vizată cererea de chemare în judecată depusă de solicitantul de informații prin care acesta contestă limitarea (nu încălcarea) accesului la informație, pare a fi necesară precizarea obiectului cererii de chemare în judecată, or, la etapa contestării limitării accesului la informații nu se poate determina că deja există o

încălcare. De altfel, doar autoritatea publică sau o terță persoană ar avea interesul să depună o cerere prin care contestă faptul încălcării legislației privind accesul la informație (cerere care ar fi o alternativă apelului dacă încălcarea este constatată de instanța de judecată).

Recomandăm revizuirea textului art. 278¹⁹, ținând cont de faptul, că art. 24 alin. (2) din proiectul de lege privind accesul la informațiile publice prevede examinarea acțiunii în contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ al R. Moldova.

3. La art. IV alin. 2 din proiectul de lege, considerăm că prevederea propusă pentru completarea art. 7 alin. (2) este inoportună din motiv că dublează (prin elaborarea unei decizii, vizarea, semnarea, secretizarea și arhivarea acesteia), fără o careva plusvaloare, acțiunile care se realizează în cadrul procedurii de secretizare a informației, or, din parafa de secretizare, în esență, pot fi deduse toate aspectele care ar urma să fie prevăzute de decizia propusă în modificare. Respectiv, în partea ce ține de prejudiciul care ar putea fi cauzat de o posibilă divulgare și gravitatea acestuia, acestea pot fi determinate în funcție de gradul de secretizare atribuit, or, potrivit art. 11 din Legea nr. 245/2008, fiecare grad de secretizare este aplicat în dependență de daunele care ar putea fi generate prin divulgarea informației. Referitor la durata secretizării, art. 13 din Legea nr. 245/2008 prevede termenele de secretizare a informațiilor pentru fiecare nivel de parafă. Prin urmare, considerăm că această propunere pare a fi una superfluă și nu va îmbunătăți activitatea de prelucrare a informațiilor atribuite la secret de stat.

La art. IV alin. 7 (completarea art. 18 cu alin. (1²)), recomandăm reexaminarea textului „iar informațiile desecretizate trebuie făcute publice imediat”, ținând cont de faptul, că accesul la informațiile desecretizate ar putea fi limitat în baza altor restricții prevăzute de proiectul de lege privind accesul la informații publice sau de legile în vigoare.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2023.03.06 18:15:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/592

„03” martie 2023

La nr. 03/1674 din 24 februarie 2023

Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

1. Din start, remarcăm faptul că, în pofida modificărilor efectuate asupra proiectului inițial de lege, atestăm în continuare că acesta nu facilitează accesul la informații și nu vine să aducă claritate și, totodată, să ușureze povara furnizorilor de informații în examinarea solicitărilor de acces la informații publice, potrivit unor criterii explicite.

Or, lipsa unor reglementări clare după care furnizorul de informații s-ar putea ghida în vederea stabilirii întrunirii/neîntrunirii condițiilor pentru oferirea accesului la informațiile publice va crea, în continuare, dificultăți pentru a asigura o aplicare clară și uniformă a legii.

Astfel, în condițiile în care, noțiunea de *informații publice* păstrează un caracter general, considerăm necesar a completa proiectul de lege cu criterii clare privind situațiile când poate fi oferit sau restricționat accesul la informații ce vizează date cu caracter personal deținute de furnizorii de informații sau completarea proiectului cu unele categorii de date cu caracter personal care au caracter public/deschis (cum ar fi: nume, prenume, funcția, salariul funcționarilor publici etc.) și la care persoanele, în baza cererii depuse, vor avea acces liber, fără a fi necesar a demonstra interesul legitim pentru obținerea acestora, în corespundere cu Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

În context se va sublinia că Legea privind protecția datelor cu caracter personal nu creează un obstacol în calea divulgării datelor cu caracter personal care sunt considerate informații publice prin prisma legislației naționale relevante. Având în vedere obiectul de reglementare a proiectului de lege se va remarca că, potrivit art. 5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii. Totodată, pentru a stabili caracterul public al unor categorii de date cu caracter personal (spre exemplu, ca în cazul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, care reglementează caracterul public al anumitor date cu caracter personal consemnate în Declarația de avere și interese personale), acestea urmează a fi analizate atent pentru ca interesul de a cunoaște informațiile considerate publice să nu aducă o atingere nejustificată pentru viața privată a persoanelor vizate.

Obligația legală în sine trebuie să fie suficient de clară în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal pe care o impune, să se refere în mod explicit la

natura și obiectul prelucrării. Furnizorul de informații nu ar trebui să aibă o putere discreționară nejustificată cu privire la modul de îndeplinire a obligației legale.

Astfel, în cazul în care un act normativ prevede că anumite categorii de date cu caracter personal sunt publice, nu este necesară o justificare suplimentară pentru obținerea acestora, din partea solicitantului de informații.

Totodată, când proiectul de lege pune în sarcina și pe responsabilitatea furnizorului de informații să evalueze și să analizeze informațiile solicitate în cererea de acces prin prisma faptului dacă acestea sunt de interes public sau constituie informație de accesibilitate limitată, fără a avea repere de care să se ghideze, ultimul va fi în dificultate să facă o evaluare obiectivă, în condițiile în care, potrivit art. 15 din proiect, solicitantul nu este obligat să motiveze/justifice cererea și să demonstreze interesul specific în obținerea informațiilor.

Respectiv, aprecierile care urmează să le facă furnizorul de informații, prin prisma prevederilor art. 7 din proiect, în privința prejudiciului care va fi/ar putea fi cauzat în legătură cu furnizarea informațiilor solicitate în raport cu scopul legitim identificat de ultimul, nu pot fi nepărtinitoare. Or, cuantificarea prejudiciului, atunci când vorbim mai cu seama de o persoană fizică, ține nemijlocit de personalitatea acesteia, care dovedește și evaluează din punctul său de vedere mărimea acestuia.

Reiterăm, că exigențele enunțate în proiect, vor crea în practică impedimente majore furnizorilor de informații în examinarea cererilor de acces la informație oficială, cărora prin asemenea condiții li se atribuie un rol discreționar de arbitru în balansarea unor drepturi fundamentale, rol care, actualmente este exercitat de către instanța de judecată.

Astfel, conținutul actual al proiectului în continuare va înregistra situații în care furnizorii de informații abuziv vor refuza accesul la informația deținută, invocând că informația conține date cu caracter personal. Or, nu poate fi susținută invocarea de către autorul proiectului a caracterului învechit și lacunar al actualei Legi privind accesul la informație, nefiind aduse, prin noul proiect de lege, modificări/prevederi clare privind procedura de acces la informație.

2. Suplimentar celor expuse supra, în cazul în care nu se acceptă includerea în proiect a categoriilor de date cu caracter personal care vor avea un caracter public, propunem completarea art. 7 alin. (1) lit. g) din proiect cu următorul text: *„cu excepția informațiilor ce vizează activitatea profesională, legată de exercitarea atribuțiilor funcționarilor publici sau altor persoane ce activează în cadrul furnizorilor de informații, prevăzuți la art. 4 ”*.

3. Cu referire la posibilitatea depunerii verbale a cererii de acces la informații, considerăm că aceasta nu poate fi aplicabilă cazului când vor fi solicitate informații cu accesibilitate limitată, deoarece furnizorul de informații nu va putea demonstra că anume solicitantul a înaintat cererea în cauză, fiind imposibilă identificarea acestuia la momentul depunerii cererii.

Astfel, propunem, completarea art. 13 alin. (1) lit. c) și alin.(2) cu următorul text: *„cu excepția când sunt vizate informații publice cu accesibilitate limitată.”*.

4. Un alt aspect problematic care va crea confuzii la aplicarea legii este că, pe de o parte, autorul proiectului prevede la art. 7 că accesul la date cu caracter personal este limitat iar, pe de altă parte, prevede la art. 15 că solicitantul nu este obligat să motiveze sau să justifice cererea sa.

În acest context, propunem completarea art. 15 alin. (3) din proiect, după cuvintele „cererea sa” cu următoarele cuvinte: „*cu excepția când sunt vizate informații publice cu accesibilitate limitată.*”.

În concluzie, constatăm că aspectele problematice invocate de Ministerul Justiției în Nota informativă la proiect, vor rămâne nesoluționate în continuare, motiv pentru care reiterăm opinia expusă anterior de CNPDCP, precum că **noua lege** privind accesul la informațiile de interes public **trebuie să fie clară, previzibilă și suficient de accesibilă** pentru a permite persoanelor vizate să acționeze în conformitate cu legea, precum și pentru a oferi posibilitatea furnizorilor de informații să aplice corect criteriul proporționalității limitării accesului la informații, astfel încât să nu fie aduse ingerințe nejustificate drepturilor și libertăților consacrate într-o societate democratică.

Digitally signed by Muntean Victoria
Date: 2023.03.03 17:05:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victoria MUNTEAN
Director

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166 tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

06 martie 2023

Nr. E/2335

La nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (*în continuare – Serviciul*) a examinat repetat proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind accesul la informațiile de interes public (**număr unic 1003/MJ/2022**) (*în continuare – proiect de lege*) și comunică următoarele.

Primar, atragem atenția asupra faptului că sinteza obiecțiilor și propunerilor anexată la scrisoarea Ministerului Justiției, nu conține obiecțiile și propunerile expuse în avizul Serviciului care a fost expediat la data de 31.01.2023 cu numărul de ieșire E/1097.

Astfel, Serviciul reiterează următoarele obiecții și propuneri:

1. Proiectul de lege definește noțiunea de „*informații de interes public*”, ca fiind totalitatea informațiilor deținute de o autoritate. Respectiv, informațiile date nu neapărat se pot conține într-un document, multiplicarea căruia se va remite în adresa solicitantului de informații. Corespunzător, la reglementarea mecanismului de prezentare a informațiilor către solicitant, urmează a ține cont de acest fapt.

Însăși prin definițiile cuvintelor „*informații*” și „*document*”, observăm o diferență esențială în sensul sistematizării unei informații, or anume noțiunea de document înglobează în sine forma de sistematizare a datelor sau a informațiilor.

Mai mult ca atât, Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale, adoptată la Tromsø la 18 iunie 2009 (*în continuare – Convenția de la Tromsø*) care a stat la baza elaborării *proiectului de lege*, operează anume cu noțiunea de „*documente oficiale*”, care în viziunea noastră este mult mai explicită.

Astfel, cu referire la această abordare, Serviciul propune două soluții în acest sens și anume, 1) modificarea în tot textul *proiectului de lege*, a sintagmei „*informații de interes public*” cu sintagma „*documente oficiale de interes public*”, 2) completarea art. 19 din *proiectul de lege*, cu prevederi care vor stabili modalitatea de achitare a serviciilor de analiză, compilare și generare a informațiilor de interes public, într-un document care ulterior ar putea fi remis în adresa solicitantului și elaborarea unei grile de taxe.

Or, o informație nu neapărat se conține într-un document, iar transpunerea unei informații într-un document poate să constituie o activitate suplimentară pentru salariații furnizorilor de informații, care consumă timp, în dependență de complexitatea informațiilor solicitate și are un impact negativ asupra exercitării

atribuțiilor funcționale de bază ale acestora (de exemplu: analizarea tuturor datelor conținute într-un sistem informațional de stat și prezentarea solicitantului a unei informații sistematizate, conform criteriilor solicitate de către petiționar).

2. Cu referire la cazurile de limitare a accesului la informațiile de interes public, expuse în art. 7 alin. (1) din *proiectul de lege*, Serviciul consideră oportună transpunerea limitărilor din art. 3, paragraful 1 al Convenția de la Tromsø, dat fiind faptul că în versiunea expusă în textul Convenția de la Tromsø, limitările sunt mult mai explicit relatate.

3. Prevederile art. 8 din *proiectul de lege*, în partea ce ține de demonstrarea condițiilor prevăzute la lit. a) și b), este una ambiguă și anume, nu sunt explicate criteriile conform cărora, furnizorul de informații urmează să stabilească careva măsuri pentru a evita prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației sau stabilirea dacă interesul public de a accesa informația prevalează ori nu, asupra prejudiciului care va fi cauzat.

Nereglementarea acestui aspect, va crea incertitudini la calificarea corectă a condițiilor expuse la art. 8 lit. b) și c) din *proiectul de lege*, fapt ce ar putea genera un șir de acțiuni în instanțele de judecată pe acest criteriu.

În acest sens, Serviciul consideră necesar completarea *proiectului de lege*, cu norme ce vor stabili care sunt măsurile care urmează a fi întrunite pentru a evita prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației¹ și care sunt cazurile în care interesul public de a accesa informația prevalează asupra prejudiciului care va fi cauzat.²

4. Art. 9 alin. (2) din *proiectul de lege*, prevede necesitatea adaptării paginilor web oficiale ale autorităților publice pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități. Serviciul susține implementarea unei asemenea practici, însă varianta expusă în *proiectul de lege*, este una ambiguă care urmează a fi detaliată.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, *persoană cu dizabilități* este persoana cu deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngreuna participarea ei deplină și eficientă la viața societății în condiții de egalitate cu celelalte persoane. În acest context, raportând norma expusă la art. 9 alin. (2) din *proiectul de lege* la noțiunea prenotată, constatăm că punerea în practică a normei, va crea incertitudine la capitolul categoriilor de persoane cu dizabilități.

Astfel, considerăm necesar, ca art. 9 alin. (2) din *proiectul de lege* să fie completat cu categoriile de dizabilități, adaptarea la care urmează a fi implementată paginilor web oficiale ale autorităților publice.

5. Un element care în timp va crea probleme în procesul de acces la informațiile de interes public, este excluderea obligativității semnării cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, atât celor depuse pe suport de hârtie, cât și celor depuse electronic, expuse în art. 13 alin. (2) și art. 15 alin. (4) din *proiectul de lege*.

Nesemnarea olografă a cererilor și nerespectarea cerințelor legale stabilite pentru documentele electronice (semnarea electronică), va readuce fenomenul cererilor anonime sau cel al nedeclarării identității reale a solicitantului, care la rândul

lor ar putea încuraja depunerea excesivă a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, supraîncărcând nejustificat anumite paliere ale furnizorilor de informații.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, documentul electronic reprezintă - *conținut în formă electronică, în special sub formă de text ori de înregistrare sonoră, vizuală sau audiovizuală, căruia i-a fost aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic.*

Dispozițiile art. 42 din același act normativ, prevăd cerințele principale față de documentul electronic, una dintre cerințe este că documentul electronic trebuie să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege.

Potrivit art. 72 alin. (3) din Codul administrativ, *dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale pentru un document electronic.*

Astfel, obligația instituită de norma citată supra, privind corespunderea petiției electronice cerințelor legale stabilite pentru un document electronic, rezidă din necesitatea confirmării autenticității documentului și identificarea semnatarului.

În acest fel se asigură faptul că, documentul a fost semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie, or, prin eliminarea obligațiunii de semnare a cererii de comunicare a informațiilor de interes public, ar duce la imposibilitatea identificării acesteia, precum și imposibilitatea stabilirii cu certitudine dacă semnatarul este anume persoana numele și prenumele căreia sunt indicate în cerere.

Totodată, în activitatea Serviciului au fost atestate cazuri în care, datele indicate de semnatarul declarat în cerere/petiții, nu corespundeau datelor semnatarului real sau cazuri care, în urma verificărilor se dovedea că de fapt, presupușii petiționari datele cărora erau indicate în cerere/petiție, fiind contactați, negau înaintarea cărorva petiții în adresa instituției.

De asemenea, excluderea obligației pentru persoanele fizice și/sau pentru anumite entități de la utilizarea semnăturii inclusiv electronice, denaturează însăși conceptul de autenticitate și integritate a cererilor înaintate.

Mai mult ca atât, Curtea Constituțională, în pct. 32 din Hotărârea nr. 25/2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la examinarea petițiilor anonime, stabilește „*Curtea menționează că articolul 52 din Constituție garantează dreptul cetățeanului de a se adresa autorităților publice prin intermediul petițiilor, formulate în numele **semnatarului**....*”, potrivit celor indicate în pct. 41 din Hotărârea prenotată „*Curtea reține că din redacția articolului 52 din Constituție rezultă cu claritate că orice petiție urmează a fi **semnată**, iar petiționarii trebuie să fie identificabili.*”

Astfel, în urma celor relatate la acest compartiment, Serviciul consideră oportună aplicarea procedurilor stabilite în Codul administrativ în partea ce ține de modalitatea de depunere a petițiilor, or, potrivit art. 9 alin. (1) din Codul administrativ, prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică.

6. Serviciul consideră oportună excluderea frazei „Furnizorul de informații este obligat să acorde asistență și sprijinul necesar solicitantului pentru identificarea informației.” din art. 16 alin. (3) al *proiectului de lege*, or pe lângă faptul că prevederea este una neclară, se intenționează a obliga furnizorii de informații de a acorda o oarecare asistență în identificarea informației, care ulterior ar putea fi calificată ca interpretare eronată a solicitărilor sau inducerea în eroare a solicitantului.

Astfel, Serviciul consideră că formularea corectă a solicitărilor într-o cerere de informații de interes public, ține strict de responsabilitatea solicitantului.

7. Art. 17 din *proiectul de lege*, prevede că, în cazul în care solicitantul înaintează furnizorului de informații mai multe cereri prin care solicită comunicarea acelorași informații de interes public, acestea se conexează, solicitantul urmând să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate cererile înaintate. Serviciul consideră irelevantă asemenea prevedere și optează pentru excluderea acesteia, or, potrivit art. 22 alin. (1) lit. b) din *proiectul de lege*, cererea se respinge total sau parțial în cazul în care în privința tuturor informațiilor solicitate, furnizorul a oferit un răspuns.

8. Cu referire la termenul de executare și soluționare a cererii privind solicitarea informației de interes public, Serviciul atenționează asupra faptului că, prelungirea termenului prevăzută în art. 18 alin. (2) al *proiectului de lege*, pentru solicitarea unui volum mare de informații cu cel mult 10 zile, este un termen insuficient.

Reieșind din cele menționate în pct. 1 al prezentului aviz, informațiile de interes public, nu în toate cazurile constituie un document, care poate fi scanat/multiplicat și expediat în adresa solicitantului, chiar și în regim normal, reieșind din procedurile de înregistrare și repartizare spre executare a solicitărilor, identificarea informației solicitate și perfectarea unui răspuns, uneori cu greu se încadrează în termenul stabilit de 15 zile.

Însă, în cazul în care se solicită un volum mare de informații și acesta urmează a fi analizată și compilată într-un document, termenul de 25 de zile, dintre care doar 18 zile lucrătoare, ar putea fi insuficient pentru oferirea unui răspuns complex la cererea solicitantului.

Astfel, Serviciul propune ca termenul prevăzut la art. 18 alin. (2) al *proiectului de lege*, să fie majorat până la 15 zile.

Totodată, reieșind din cele menționate la pct. 7 al prezentului aviz, Serviciul consideră oportună excluderea alin. (3) din art. 18 al *proiectului de lege*.

9. Un element nou în *prezenta lege*, care se propune a fi instituit, este sancționarea furnizorilor de informații, prevăzută în art. 28 intitulat „Amenda aplicată furnizorului de informații”. Cu toată că însăși autorul *proiectului de lege*, în nota informativă remarcă faptul că legislația națională prevede deja mecanisme de sancționare pentru încălcarea legislației privind accesul la informație și anume art. 71 și 71¹ din Codul contravențional și art. 180 din Codul penal, autorii *proiectului de lege* optează pentru completarea acestuia cu norme suplimentare, care pe lângă faptul că va constitui un mecanism mai anevoios de aplicare a sancțiunilor, practic se vor dubla normele de sancționare, creând în acest sens confuzii în aplicarea acestora, or, potrivit art. 1 alin. (3) din Codul contravențional „Dacă în procesul aplicării unui alt act

normativ se constată că prevederile acestuia contravin principiilor stabilite în prezentul cod, se aplică prevederile prezentului cod.”

Astfel, considerăm necesară excluderea art. 28 din *proiectul de lege*, or anume Codul contravențional este legea care cuprinde normele de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, determină faptele ce constituie contravenții și prevede procesul contravențional și sancțiunile contravenționale.

Totodată, în cazul în care, autorii *proiectului de lege* consideră că prevederile Codului contravențional, nu acoperă tot spectrul de contravenții din domeniul accesului la informație, pot înainta propuneri de completare a acestuia.

10. La fel, cu toate că în nota informativă se menționează că implementarea prevederilor *proiectului de lege* nu va necesita alocarea resurselor financiare din bugetul de stat, totuși atragem atenția asupra faptului că, din prevederile art. 9 alin. (2) al *proiectului de lege* reiese că, după aprobarea acesteia, paginile web oficiale ale autorităților publice trebuie să fie adaptate pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități, acțiuni care implică cheltuieli financiare din partea furnizorilor de informații.

Reieșind din faptul că, majoritatea furnizorilor de informații sunt autoritățile publice ale statului finanțate de la bugetul de stat și cheltuielile legate de adaptarea paginilor web, vor fi puse în sarcina bugetului de stat.

În acest sens, constatăm că implementarea *proiectului de lege* generează cheltuieli financiare suplimentare. Astfel Serviciul consideră necesar efectuarea analizei economico-financiare a *proiectului de lege*, iar lipsa calculului economico-financiare cu privire la implementarea prevederilor prezentei norme, constituie o încălcare de procedură și lasă semne de întrebare privind posibilitatea implementării prevederilor date.

Alexandru MUSTEAȚA
Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2023.03.06 12:50:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

06 martie 2023

La Nr.

Nr. 04-3/15-525

din

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU,

Ministru al Justiției

secretariat@justice.gov.md

Opinie repetată

la proiectul Legii privind accesul la informațiile publice
(număr unic 1003/MJ/2022)

Examinând proiectul ajustat al Legii privind accesul la informațiile publice, am remarcat că unele sugestii formulate în opinia inițială au fost încorporate în proiect.

Totuși, insistăm în continuare asupra recomandărilor care nu și-au găsit expresie în proiectul de lege, dar pe care le considerăm semnificative:

1. accesul la informația publică într-un mod egal și pe înțelesul tuturor exprimată în garantarea obținerii informației în limba solicitată în cazul minorităților naționale, precum și redată prin Sistemul Braille pentru persoanele cu deficiențe de vedere. Atât dreptul oricărei persoane aparținând unei minorități naționale de a folosi liber și fără ingerință limba sa minoritară, în privat și în public, oral și în scris, cât și dreptul de a utiliza limbajul mimico-gestual și alte moduri alternative de comunicare în calitate de mijloace de comunicare între persoane fac parte din standardele internaționale privind drepturile omului;

2. referitor la perceperea plăților pentru eliberarea informației de interes public pentru persoanele aflate în incapacitate de plată, nu este solid argumentul, prezentat în Sinteza obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor, privind preluarea practicii Albaniei pe domeniu. Informația publică solicitată ar putea fi redată într-un volum mai mare de 20 pagini, implicând cheltuieli suplimentare pentru categoriile defavorizate ale populației. Se impune revizuirea art. 21 din proiect.

Cu respect,

Digitally signed by Panico Ceslav
Date: 2023.03.06 09:58:42 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ceslav PANICO,
Avocatul Poporului

Ex. Liudmila Zarișneac
Tel.: 060002681

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2005, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, tel. (022) 22-50-75, fax (022) 21-20-32, e-mail: proc-gen@procuratura.md

02.03.2023 nr. 4-1d/23- 201
la nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției

Procuratura Generală a examinat proiectul de Hotărâre pentru aprobarea proiectului de *Lege privind accesul la informațiile de interes public (număr unic 1003/MJ/2022)* remis spre avizare repetată.

Opinia instituțională pe marginea proiectului de Hotărâre menționat *supra* a fost expusă în scrisoarea nr.4-1d/23-153 din 31.01.2023, iar obiecțiile și propunerile înaintate în mare parte au fost acceptate.

Totodată, verificând și apreciind conținutul proiectului înaintat spre avizare repetată, expunem *infra* următoarele:

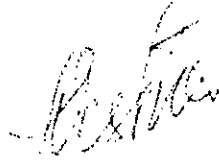
I. Cu referire la *proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public (în continuare – proiectul de Lege)*:

- 1.1. Conform dezideratelor art.9 alin.(2) din proiectul de *Lege* supus avizării "*Paginile web oficiale ale autorităților publice trebuie să fie adaptate în modul prevăzut de lege, pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități*". Studiul proiectului de *Lege* avizat a relevat lipsa prevederilor de instituire a unui ansamblu de măsuri de adaptare a paginilor web, conform necesităților persoanelor cu dizabilități.
- 1.2. În scopul respectării principiului de claritate și previzibilitate a proiectului de *Lege* avizat, privind criteriile de corespundere a paginilor web oficiale ale autorităților publice pentru accesarea acestora de către persoanele cu dizabilități, propunem coroborarea prevederilor proiectului cu prevederile art.25 alin.(4) din *Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități* și completarea art.9 alin.(2) cu sintagma "*în conformitate cu liniile directoare internaționale în materie de accesibilitate*".
- 1.3. La art.13 alin.(1) lit.c), în vederea exprimării corecte și corespunderii cu prevederile art.73 alin.(6) din Codul administrativ nr.116/2018, opinăm pentru substituirea cuvântului "*depusă*" cu cuvântul "*formulată*".
- 1.4. Cu referire la art.18 alin.(3), considerăm necesar de menționat dezideratele art.17 din proiectul de *Lege* supus avizării, care stipulează că, "*În cazul în care solicitantul înaintează furnizorului de informații mai multe cereri, furnizorul poate să le conexeze și să ofere solicitantului un singur răspuns, care va face referire la toate cererile înaintate*". Astfel, în vederea respectării dreptului de acces la informațiile publice ale persoanelor fizice și juridice, dar și acordarea furnizorului de informații a termenului necesar pentru a furniza informația

completă, considerăm judicios ca în cazul conexării cererilor, termenul de examinare și soluționare să curgă de la data înregistrării ultimei cereri înaintate de solicitant.

Pe cale de consecință, opinăm pentru substituirea la art.18 alin.(3) a cuvântului "*primei*" cu cuvântul "*ultimei*".

**Adjunct al Procurorului
General interimar**

Aliona NESTEROV

CAMERA NOTARIALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

adresa: MD-2012, mun. Chișinău, str. București 90, of.16

www.cnm.md; camera.notariala@cnm.md, (022) 000 701, (022) 000 702, 061077753

Nr. 77 din 3 martie 2023

la nr. 03/1674 din 24.02.2023

Ministerul Justiției

mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82

secretariat@justice.gov.md

victor.kalughin@justice.gov.md

În contextul solicitării de reavizare a *proiectului legii privind accesul la informațiile publice (număr unic 1003/MJ/2022)*, Camera Notarială comunică următoarele:

Camera Notarială susține excluderea notarilor din categoria furnizorilor de informații, iar în partea ce ține de calificarea organului de autoadministrare a notarilor drept furnizori de informații face următoarele precizări.

Proiectul de lege atribuie calitatea de furnizori de informații asociațiilor profesionale și organelor de autoadministrare ale profesiilor din sectorul justiției. Legile speciale care reglementează modul de organizare a profesiilor juridice conexe justiției operează cu noțiuni diferite (organ de autoadministrare, asociație profesională, organizație profesională):

- art. 43 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor: Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, organizație profesională, înființată în temeiul legii;

- art. 35 alin. (1) din Legea nr. 1260/2022 cu privire la avocatură: Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, persoană juridică cu patrimoniu și buget propriu;

- art. 40 alin. (1) din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești: Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești este o asociație profesională necomercială din care fac parte toți executorii judecătorești;

- art. 10 alin. (1) din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați: Uniunea administratorilor autorizați este o organizație profesională necomercială, cu personalitate juridică, care îi întrunește pe toți administratorii autorizați în condițiile prezentei legi.

Reprezentanții profesiilor juridice sunt în drept de a fi membri și în alte asociații profesionale, pe principii benevole, decât organul de autoadministrare constituit prin lege (ex. art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 69/2016 – dreptul notarului de a se asocia în cadrul unor asociații obștești, art. 33 din Legea nr. 1260/2022 – dreptul avocaților de a se asocia, pe principii benevole, conform legislației cu privire la organizațiile necomerciale, în asociații profesionale locale, centrale și internaționale).

Urmând intenția autorului de a atribui calitatea de furnizori de informații organelor de autoadministrare a profesiilor juridice, inclusiv sub forma asociațiilor profesionale, se impune precizarea că se va referi la asociațiile profesionale constituite prin lege. Se propune completarea la art.4 lit. g) cu cuvântul ”constituite prin lege” după sintagma ”asociațiile profesionale”. De altfel, va rezulta că vor fi obligați să furnizeze informații publice toate asociațiile profesionale ai căror membri sunt reprezentanți ai profesiilor juridice și care nu îi includ pe toți avocații/notarii și nu îndeplinesc sarcina de autoadministrare a și reprezentarea profesiei.

Transpunerea de către autor a noțiunii din art. 5 pct. 362 din Codul Fiscal – activitate profesională în sectorul justiției nu este cea mai potrivită pentru desemnarea organelor de autoadministrare ale profesiilor din sectorul justiției. Sugerăm utilizarea noțiunii de „profesii juridice conexe justiției” sau ”profesii liberale din sectorul justiției”.

Proiectul de lege a păstrat conceptul noțiunii de ”informații publice” semnificând toate informațiile înregistrate în orice formă și deținute de furnizorul de informație, elementul esențial care determină faptul că o anumită informație este publică constă în deținerea acesteia de către furnizorul de informații. În lumina prevederilor art. 3 din proiectul de lege, toate informațiile deținute de Camera Notarială vor reprezenta informații publice (date personale ale notarilor: ex. data și anul nașterii, date privind starea de sănătate din certificatele medicale prezentate de notari sau angajați, date din actele de identitate ale copiilor acestora). Nu toate informațiile deținute de Camera Notarială pot fi raportate interesului public pentru care se desfășoară activitate notarială, după cum indică autorul proiectului, și respectiv aceste informații nu pot fi calificate din start ca fiind publice. Se impune o delimitare clară dintre informațiile deținute de furnizorul de informații care pot fi considerate publice și care nu pot fi astfel raportate.

Deși, proiectul de lege stabilește în art. 7 scopurile legitime care pot constitui temei pentru limitarea accesului la informațiile publice (lit. g) – date cu caracter personal), art. 8 concretizează aplicabilitatea acestuia doar la întrunirea cumulativă a 2 condiții: a) dezvăluirea informației poate prejudicia unul din scopurile legitime prevăzute la art. 7 alin. (1) și b) prejudiciul care poate fi cauzat prin dezvăluirea informației prevalează asupra interesului public în accesarea informației.

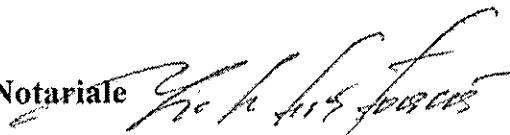
În condițiile în care, proiectul de lege nu impune motivarea sau justificarea cererii de comunicare a informațiilor publice, va fi dificil a aprecia interesul public în accesarea informației, deoarece nu se cunosc pentru ce sunt acestea necesare. În consecință, principiile statuate în evaluarea posibilității de limitare a accesului la informațiile publice devin neclare în aplicare.

Reglementând o formă de acces la informațiile publice – transparența proactivă, în temeiul art. 9, se impune publicarea din oficiu pe pagina web oficială a Camerei

Notariale, a bugetului, datelor privind persoanele juridice cărora le este transmisă o parte din funcțiile autorității publice, datele privind achizițiile publice etc. Se va reține că organele de autoadministrare a profesiilor juridice conexe justiției nu sunt finanțate din fonduri publice, ci din contribuțiile achitate de către membrii săi, motiv pentru care este îndoielnică calificarea informațiilor privind modul de utilizare a bugetului astfel format drept publice și stabilirea interesului general căruia îi servesc. Camera Notarială asigură publicarea acestora categorii de informații persoanelor îndreptățite a cunoaște cum se gestionează bugetul Camerei Notariale, membrilor săi.

Reglementând atribuțiile autorităților publice în monitorizarea și controlul implementării legii, se va reține art. 32 din proiect, care indică asupra autorităților publice prevăzute la art. 30 alin. (2), însă art. 30 din proiectul dat conține un alineat unic.

Președinte al Camerei Notariale

Lilia CHIRTOACĂ

**Uniunea
Administratorilor
Autorizați din Moldova**

**Authorized
Administrators Union of
Moldova**

MD 2004, Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. Toma Ciorbă, 18

BC „Victoriabank” SA filiala nr. 12 Chișinău,
IBAN MD02VI022241200000017MDL
SWIFT:VICBMD2X884, cod fiscal 44005017
Tel./fax: + 373 22 40 38 90, Tel.: + 373 79514541,
email: aoalarm@gmail.com

18, Toma Ciorba St,
Chisinau, MD 2004, Republic of Moldova
BC „Victoriabank” SA filiala nr. 12 Chisinau,
IBAN MD02VI022241200000017MDL
SWIFT:VICBMD2X884, fiscal cod 44005017
Phone /fax: + 373 22 40 38 90, Phone: + 373
79514541,
email: aoalarm@gmail.com

03.03.2023

Ministerul Justiției a Republicii Moldova
MD-2012, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82
(secretariat@justice.gov.md)

*Aviz la proiectul
de Lege privind accesul la informațiile de interes
public (număr unic 1003/MJ/2022),*

Prin prezenta Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova informează, că în corespundere cu dispoziția art. 10 alin. (2) lit. a) și b) și art. 43 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la administratorii autorizați, a examinat *Proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public*, însoțit cu tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor parvenite prin intermediul avizelor recepționate și cu referire la cele expuse Uniunea prezintă subiectul discutat în consecutivitatea ce urmează.

Pe segmentul raporturilor juridice supuse reglementării Uniunea atenționează, că reglementarea propusă la art. 3 din proiect, prin care se instituie cercul informației publice este excesiv de îndrăzneță, lipsită de analiză semantică și o conștientizare a efectelor ce pot surveni. În sensul definiției propuse înțelegem, că la categoria informațiilor publice atribuim o referință, o compunere sau chiar corespondența dintre angajații entității, odată ce este înregistrată în format electronic. La caz se conturează o alunecare pe segmentul bizarului și se ignoră claritatea limitelor de reglementare a relației sociale.

În aceeași ordine de idei reglementările propuse la art. 4 lit. g) din proiect nu satisfac exigențele consacrate în principiul coerenței din Legea privind actele normative. Ne referim la faptul, că în corespundere cu dispoziția art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova nu este o instituție publică. În sensul expus Uniunea nu poate fi furnizoare de informație publică. Acest fapt este confirmat și de analiza reglementărilor analogice în țările europene – ex. Germania, România – unde uniunile profesiilor conexe justiției nu sunt subiecte a legii cu privire la accesul la informație.

Ignorarea obiecțiilor formulate anterior ne determină să reiterăm, că o cerere ne semnată nu întrunește elementele constitutive a actului juridic și, în consecință, nu produce efecte juridice. Instituirea unei astfel de practici va încuraja înaintarea cererilor anonime sau înaintarea unor cereri de către unele persoane din numele altor persoane, fără ca ultimele să fie în cunoștință de cauză. În sensul expus reglementările conținute în Codul administrativ cu referire la forma și conținutul petiției prezintă o formă mai reușită de reglementare a relațiilor sociale vizate.

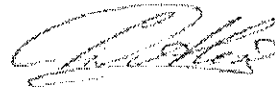
Pe de altă parte, exprimăm opțiunea, că pretinderea informației de interes public urmează, câtuși de puțin, să fie justificată și argumentată, și acest fapt nu trebuie privit ca un impediment birocratic, ci ca o modalitate de stabilire a cercului de informație necesar, care, în ultimă instanță, va contribui la soluționarea eficientă a cererii.

Într-o altă ordine de idei se conturează concluzia, că autorii proiectului de Lege la elaborarea textului au reieșit din buna credință a solicitanților de informație de interes public. Totodată, atât situația din țară cât și situația internațională ne demonstrează, că nu de fiecare dată solicitanții de

informație de interes public au intenții de bună credință. Considerăm, că urmează să luăm în calcul și situația când o persoană, utilizând calculatorul, va avea posibilitatea din numele său sau din numele terțelor persoane să bombardeze o instituție cu solicitări, la care, instituția va fi obligată să mobilizeze personal pentru a face copii sau să scaneze acte pentru a oferi informația solicitată. Și această posibilitate va fi oferită prin dispoziție legală.

În oglinda celor expuse Uniunea consideră rezonabil de a propune revenirea la analiza efectelor pasibile de a fi produse de reglementările propuse la art. 3, 4 lit. g), art. 12 alin. (3) și art. 13 alin. (2) din *Proiectul de Lege privind accesul la informațiile de interes public*. În viziunea noastră obligarea solicitanților de a semna cererile și de a motiva necesitatea prezentării informației va oferi un accent de seriozitate procesului de interacțiune între solicitanți și instituțiile publice.

***Președintele Uniunii Administratorilor
Autorizați din Moldova***

Dorin Ciobanu

Digitally signed by Ciobanu Dorin
Date: 2023.03.06 10:03:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

BOARD OF TRUSTEES

The Honorable
Jane Harman
Chair

Carol C. Adelman
Golí Ameri
Peter Bass
Sewell Chan
Michael Chertoff
Carole Corcoran
Rodger Desai
Martin Etchevers
Mathea Falco
David Fogel
Francis Fukuyama
Jonathan Ginns
Mark Goodman
Dionisio Gutierrez
Nina Jacobson
Thomas Kahn
Robert Keane
Rachel Kleinfeld
Jim Kolbe
Howard Konar
Cater Lee
Faith Morningstar
Lynn Novick
Sushma Palmer
Vivek Paul
Maurice A. Perkins
Andrew Prozes
Collin Roche
Ian Simmons
Thomas Staudt
Reed V. Tuckson
Robert H. Tuttle
Joseph Votel
Norman Willox

Michael J. Abramowitz
President

Doamnei Veronica Mihailov-Moraru,
ministru al justiției
secretariat@justice.gov.md

Prin prezenta vă aducem la cunoștință că, Freedom House în Moldova a reexaminat proiectul de lege privind accesul la informațiile publice supus consultărilor publice.

Actualul proiect de lege elaborat de Ministerul Justiției ar veni, în opinia autorului, să confirme adeziunea Republicii Moldova la standardele europene și internaționale privind accesul la informațiile de interes public. Constatăm cu regret că, propunerile noastre nu au fost luate în considerare la definitivarea acestuia urmare a procedurii de avizare la care a fost supus.

În acest context, Freedom House în Moldova reiterează recomandările expediate anterior și anume:

1. introducerea noțiunii de „*date cu caracter personal de interes public*” care se referă la informații privind: bunurile și interesele personale, conflictele de interese, pregătirea și cariera profesională, activitatea administrativă și modul de îndeplinire a sarcinilor și îndatoririlor, gestionarea proprietății și/sau a banilor publici, finanțarea partidelor politice, măsurile penale și/sau contravenționale coercitive care vizează persoana publică, persoanele care exercită funcții publice, beneficiarii efectivi sau faptele de interes public în care a fost implicată persoana respectivă. Varianta de proiect de lege propusă nu conține o astfel de noțiune, fapt pentru care reiterăm propunerea noastră;
2. publicarea proactivă de către întreprinderile de stat și municipale a informațiilor publice conform capitolului II din proiect și nu potrivit Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și municipală;
3. excluderea normelor prin care dispozițiile Codului administrativ se aplică numai în măsura în care acestea nu contravin prevederilor prezentei legi, pentru a nu crea confuzie și a exclude posibilitatea de a trata cererile de informații ca și petiții;
4. includerea prevederilor privind solicitarea informațiilor verbal, la telefon, nu doar la sediul furnizorilor de informații, imperios necesară, mai ales pentru jurnaliști. Necesitatea introducerii unei astfel de norme decurge din instituirea unor practici abuzive de refuz în furnizarea de informații, în special către jurnaliștii care scriu știri și au nevoie de informații/reacții în aceeași zi, în caz contrar furnizarea ulterioară a acestora devine irelevantă;

5. exceptarea de la plata pentru furnizarea informației volumul căreia depășește 20 de pagini a jurnaliștilor și ONG-urile ale căror activități au ca obiect chestiuni de interes public;
6. excluderea condiției de respingere a cererii de acces la informații atunci când a fost oferit un răspuns cu privire la toate informațiile;
7. includerea unor prevederi care ar interzice furnizorilor de informații să refuze comunicarea informațiilor de interes public pe motiv că aceasta nu este documentată și/sau sistematizată;
8. exceptarea de la aplicarea prevederilor capitolului II-VII din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, drepturile subiectului acestor date, organul de control al prelucrării lor și controlul protecției respectivelor date) în cazul prelucrării datelor cu caracter personal în scopuri jurnalistice; aplicarea unor excepții de la regula generală care să confere drepturi mai largi mass-media de a colecta/accesa și prelucra date de interes public, inclusiv cu caracter personal nu este asigurată.

În același timp, insistăm asupra următoarelor propuneri de îmbunătățire a proiectului care a modificat unele prevederi anterioare prevăzute în proiectul remis spre avizare:

a) revenirea la noțiunea de „informații de interes public”

În nota informativă la proiect se menționează că, „deși *Convenția de la Tromsø* operează cu noțiunea de „*documente oficiale*”, aceasta este definită la art. 1 § 2 (b) drept toate „*informațiile înregistrate în orice formă, elaborate sau recepționate și deținute de autoritățile publice.*” Din acest considerent, din punct de vedere al dreptului comparat, atât în statele părți la *Convenția de la Tromsø*, cât și în majoritatea jurisdicțiilor din lume, se operează preponderent cu noțiunea de „*informație*”, în diferite varietăți lingvistice (informație, informație publică, informație de interes public, etc.).

Art. 34 alin. (1) din Constituție prevede că, dreptul persoanei de a avea acces la orice **informație de interes public** nu poate fi îngrădit. În acest sens, potrivit art. 3 alin. (3) și (4) ale Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene. Proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

b) solicitarea verbală a informațiilor

Argumentul precum că „în cazul cererilor verbale, depuse prin telefon, nu există mecanisme care ar asigura înregistrarea, evidența și controlul intern managerial, real și efectiv, al procedurii de examinare și soluționare a cererilor” nu ține, întrucât un astfel de mecanism poate fi creat.

Ideea că, „este imperativ ca cererile verbale să fie înscrise într-un proces-verbal, care să fie verificat și semnat de solicitant în calitate de asigurare a faptului că datele introduse în acest proces-verbal sunt veridice și nu au fost denaturate de funcționarul responsabil de întocmirea documentului”, de asemenea,

este una speculativă având în vedere că, atât în cazul *cererii transmise în formă electronică*, cât și a celei expediate *prin poștă sau fax*, nu este imperativă semnătura solicitantului în procesul-verbal.

Dacă, în opinia autorului, cererile scrise reprezintă o garanție procedurală pentru solicitant, menite să asigure realizarea efectivă a dreptului de acces la informație și, prin urmare, nu trebuie interpretate ca o „piedică birocratică”, de ce atunci Codul administrativ permite depunerea petițiilor verbale?

Prin constatarea că, cererile de comunicare a informațiilor publice sunt, *ipso facto*, veritabile petiții, ne întărește convingerea că, însuși autorul legii nu distinge clar aceste două noțiuni absolut diferite și ”bagă în ceață” și mai mult viitorii aplicanți ai legii, or ***Constituția distinge clar la art. 34 - Dreptul la informație și la art. 52 - Dreptul de petiționare.***

De menționat că, dreptul de acces la informație nu poate fi supus unor restricții formale și nejustificate, or, cerințele de formă și procedură stabilite de Codul administrativ nu pot fi imputate accesului la informațiile de interes public.

Legea României privind liberul acces la informațiile de interes public, statuează că, autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal. **Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masă vor fi comunicate, de regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.**

c) micșorarea termenelor

Proiectul de lege supus reavizării prevede majorarea, în unele cazuri chiar dublarea, tuturor termenelor setate anterior fără vreo argumentare în acest sens (a se vedea art. 10 (1), 14, 16, 18).

Mai mult, conform indicațiilor metodologice privind regulile de tehnică legislativă ale MJ, pct. 59, prevede evitarea „cuvântului „calendaristic” la determinarea curgerii și calculării termenilor. Or, aceasta este regula generală de curgere a termenului. În caz contrar, se poate interpreta *per a contrario* că, în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice, de fapt se au în vedere zile lucrătoare, de sărbătoare, pare, impare”.

Totodată, doar la art. 18 se stabilește termenul în „zile calendaristice”, în timp ce toate celelalte termene sunt setate în „zile lucrătoare”. În acest context, solicităm uniformizarea terminologiei așa cum prevede Legea 100/2017 și reducerea termenului de la 15 zile la 10 zile lucrătoare, iar cel de „10 zile”, în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora, cu „5 zile” așa cum era prevăzut anterior și așa cum prevede Lege 982/2000.

Prin majorarea termenelor, autorul nu doar că nu facilitează accesul la informații (așa cum este și scopul elaborării acestui proiect de lege), dar *per a contrario*, îl îngreunează.

d) asigurarea accesului la informația de interes public a reprezentanților mass-media

Libertatea presei și a mass-media merge mână în mână cu libertatea de exprimare și accesul la informații, iar într-o societate democratică toate le sunt deopotrivă acordate jurnaliștilor și publicului. Cu toate acestea, în Republica Moldova, organizațiile de media naționale și internaționale identifică restricția accesului la informație ca una din cele mai semnificative probleme cu care se confruntă jurnaliștii și mass-

media. În ultimii 20 de ani, organizații ca Freedom House și Reporters Without Borders au evidențiat limitarea accesului la informații, împreună cu intimidarea și atacurile asupra jurnaliștilor, dezinformarea internă și propaganda externă, precum și controlul politic și oligarhic al autorităților de reglementare și mijloacelor de informare în masă ca cele mai mari provocări pentru activitatea jurnaliștilor și mass-mediei din Republica Moldova.¹ Considerăm că, noua Lege trebuie să asigure accesul la informațiile de interes public reprezentanților mass-media.

Potrivit Raportului de evaluare ex-post impact asupra Legii nr. 982/2000 privind accesul la informații, rolul vital al media în facilitarea și stimularea dreptului publicului de a primi și de a comunica informații și idei a fost recunoscut în mod repetat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: „Îndatorirea presei este să comunice – de o manieră conformă cu obligațiile și cu responsabilitățile ei – informații și idei privitoare la toate chestiunile de interes public. Nu doar ea are sarcina de a comunica asemenea informații și idei: publicul are, de asemenea, dreptul de a le primi. Dacă ar fi fost altfel, presa nu ar fi putut juca rolul ei vital de „câine de pază” al societății democratice (vezi *Bladet Tromsø și Stensaas v. Norvegia* [MC], 20 mai 1999, §§ 59 și 62).”²

Recomandarea CM/Rec(2016)4 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind protecția jurnalismului și siguranța jurnaliștilor și a altor actori media (adoptată de Comitetul Miniștrilor la 13 aprilie 2016 la cea de-a 1253-a reuniune a adjuncților miniștrilor) statuează că „Statele membre ar trebui să pună în aplicare un cadru legislativ cuprinzător care să permită jurnaliștilor și altor actori media să contribuie la dezbateră publică în mod eficient și fără teamă. Un astfel de cadru ar trebui (...) să garanteze accesul publicului la informații (...)³

Cu respect,

Tatiana PUIU

Moldova Country Representative

(m) +373.79720003

w: www.freedomhouse.org

e: puiu@freedomhouse.org

a: 1850 M St. NW Floor 11, Washington, DC 20036

¹ https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-03/Gotisan_Ionel_Brief_FINAL_RO.pdf

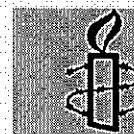
² <https://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=bTk8rg8l2jI%3D&tabid=104&language=ro-RO>

³ <https://rm.coe.int/the-right-to-access-of-information-22mar21/native/1680a1dca2>

Ref. Nr. 04/23

03.03.2023

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Doamnei Veronica Mihailov-Moraru,
Ministră a Justiției
secretariat@justice.gov.md

AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA
Asociația Obștească
Numărul de înregistrare: 002189 Codul fiscal: 1010620000639
Adresa poștală: CP 209, MD-2009,
mun. Chișinău, Republica Moldova
Adresa oficiului: str. Toma Ciorbă 20, of. 7, MD-2004,
mun. Chișinău, Republica Moldova
T: (+373-22) 83-58-08 F: (+373-22) 22-99-66
E: assistant@amnesty.md W: www.amnesty.md

Aviz

La proiectul de Lege privind accesul la informațiile publice
(nr. unic 1003/MJ/2022)

Amnesty International Moldova reiterează comentariile din avizul anterior la prezentul proiect de lege, și în principiu, susține noile modificări. Apreciem eforturile autorilor proiectului de a ajusta prezentul proiect conform recomandărilor autorităților și instituțiilor care au avizat proiectul și voința de a continua dialogul cu acestea pentru a o ulterioară îmbunătățire.

Amnesty International Moldova vine cu următoarele recomandări:

1. Cu referire la art. 15, Nota Informativă menționează că "... dacă legea prevede condiții suplimentare de formă în vederea solicitării anumitor informații, atunci acestea urmează a fi respectate în virtutea priorității normei juridice derogatorii (e.g. art. 6 fin *Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998*)". Însă, această mențiune nu este inclusă în textul propriu-zis al proiectului de lege. Întrucât art. 15 prevede conținutul cererii și elementele obligatorii pe care solicitantii trebuie să le întrunească, în vederea asigurării clarității și previzibilității legii, mențiunea din nota informativă trebuie inclusă în textul propriu-zis al legii. De altfel, solicitantul riscă să nu cunoască despre posibilitatea necesității unor documente adiționale conform altor legi pentru a asigura respectarea elementelor esențiale ale cererii de acces la informații.
2. Cu referire la art. 20, autorii proiectului au invocat de mai multe ori în tabelul cu comentarii că în conformitate cu pct. 56 din Raportul explicativ al Convenției de la Tromso, "... ajutorul cu înțelegerea nu implică obligația de a traduce documente sau de a furniza explicații tehnice sau juridice de înaltă specializare". În

interpretarea noastră, acest punct din raport de fapt nu evidențiază lipsa în textul Convenției a unei norme operative care ar impune furnizorii de a oferi informații într-o altă limbă decât cea în care sunt disponibile, ci mai degrabă se atestă posibilitatea introducerii unei norme dispozitive în această privință. Altfel spus, furnizorul nu are obligația de a traduce informațiile, dar considerăm oportun de a nu exclude situațiile în care furnizorul ar putea oferi o informație tradusă la solicitarea persoanei, în cazul în care furnizorul dispune de o astfel de capacitate. Prin urmare, propunem de a complementa art. 20 cu un alineat care să prevadă următoarele: "Furnizorul de informații poate oferi traducerea informațiilor la solicitare, în caz că dispune de o astfel de capacitate."

3. Cu referire la art. 22, propunem că în cazul în care furnizorul de informații nu dispune de informațiile solicitate, dar cunoaște că acestea se află la dispoziția unui alt furnizor de informații, atunci primul să aibă de fapt obligația și nu dreptul discreționar de a readresa cererea. Aceasta se datorează necesității de asigurare a celerității procesului de obținere a informațiilor de către solicitant.

Cu respect,
Veaceslav Tofan
Director Executiv
Amnesty International Moldova

Digitally signed by Tofan Veaceslav
Date: 2023.03.03 18:31:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Cristina Snegur
E-mail: legal@amnesty.md

Subiect: Opinie juridică cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la accesul la informațiile de interes public

Adresată: Ministerul Justiției Republicii Moldova, persoana de contact:

Victor KALUGHIN, Consultant superior, Direcția elaborare acte normative
e-mail: victor.kalughin@justice.gov.md; secretariat@justice.gov.md;

Prezentată de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM, www.crjm.org), persoane de contact: Vladislav GRIBINCEA (vladislav.gribincea@crjm.org), Victoria MEREUȚĂ (victoria.mereuta@crjm.org).

Data și nr.: 14/23 din 30 martie 2023

Expediată prin email

Această opinie este prezentată Ministerului Justiției Republicii Moldova în contextul inițiativei proiectului de Lege privind accesul la informațiile publice.

La 3 ianuarie 2023, proiectul a fost remis spre examinare. Scopul proiectului vizează revizuirea cadrului legal actual prin introducerea unor prevederi și instituții novatorii în vederea asigurării respectului dreptului constituțional la informație garantat de art. 34 din Constituția Republicii Moldova. La 24 februarie 2023, proiectul de lege prezentat inițial a fost revizuit și retransmis spre examinare, fiind urmat de o sesiune de discuții în cadrul Ministerului Justiției.

În continuare, CRJM propune câteva modificări cheie care să îmbunătățească proiectul de lege privind accesul la informațiile publice. În special, propunem următoarele:

- **Modificarea titlului legii din "Lege privind accesul la informațiile publice" în "Lege cu privire la informațiile de interes public" și alinierea textului legii conform acestei modificări.** Această modificare exclude interpretările tendențioase. Nu toate informațiile solicitate sunt de interes public (când se solicită informații care vizează doar solicitantul) și nu orice informație de interes public este publică (publicată de autorități). Aceasta formulare este totodată prezentă în Constituția Republicii Moldova.
- **Completarea listei furnizorilor de informații cu executorii judecătorești și notarii, și partidele politice și organizațiile social-politice.** Această completare este justificată în cazul notarilor și executorilor prin serviciile publice pe care le prestează, iar în privința partidelor, prin natura activității pe care o prestează și finanțarea pe care o primesc de la stat.

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

[crjmoldiva](https://twitter.com/crjmoldiva)

- **Includerea specificărilor privind cazurile în care este interzisă limitarea accesul la informațiile de interes public ce constituie date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017.** Specificările date sunt necesare pentru a oferi o mai bună claritate a textului și pentru a facilita eradicarea situațiilor răspândite de refuz în oferirea informațiilor de interes public invocând viața privată.
- **Excluderea din textul proiectului legii a mențiunii privind faxul** care este un mijloc de comunicare depășit. Legea este adoptată pentru a fi aplicată mulți ani înainte. Nu este cert dacă în viitor faxul va mai fi folosit ca mijloc de comunicare eficient și dacă faxurile se vor mai produce în general. Având în vedere tendința de digitalizare, menținerea faxului ca mijloc obligatoriu de comunicare nu este justificată.
- **Excluderea tratării cererilor de informații de interes public ca petiții și excluderea elaborării unui proces-verbal în cazul cererilor depuse verbal,** acest aspect fiind dificil de realizat în practică. Pentru asigurarea unui proces simplist și eficient, insistăm ca solicitările de informații de interes public depuse verbal să fie doar notate în registru.
- **Micșorarea termenului de examinare și soluționare a cererilor de informații de interes public de la 15 la 5 zile din data depunerii cererii, iar în cazul mass-media insistăm ca cererile să fie examinate și soluționate și mai rapid – adică imediat sau în maxim o zi lucrătoare, termenul putând fi prelungit la maxim 3 zile lucrătoare.** Această reducere este dictată de digitalizarea serviciului public. Totodată, neintroducerea unui termen mai scurt pentru mass-media riscă să faciliteze distribuirea informațiilor neadevărate, având în vedere că jurnaliștii nu vor aștepta 15 zile pentru a publica un material.
- **Acțiunea în contencios administrativ să se înainteze în decurs de 30 de zile inclusiv de la expirarea termenului pentru necomunicarea răspunsului.** Termenul de un an de la data expirării termenului este unul prea mare.
- **Termenul privind examinarea și soluționarea cauzelor de contencios administrativ să fie soluționate de la data depunerii acțiunii, nu din data acceptării acesteia** pentru a evita înregistrarea cu întârziere a acțiunii și tergiversarea termenului. Din același motiv, propunem modificarea termenului prelungit de judecare a cauzei de la 3 luni la 1 lună.

CRJM își reiterează deschiderea pentru colaborare în continuare cu autoritățile naționale în vederea elaborării politicilor publice pe segmentul justiției, anticorupție și drepturilor omului.

Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice detalii sau clarificări suplimentare.

Digitally signed by Chirtoacă Ilie
Date: 2023.03.30 07:51:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cu respect,
Ilie CHIRTOACĂ

Președinte

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org
www.crjm.org

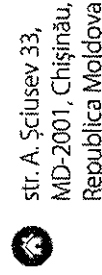
crjm.org

crjmmoldova

Nr.	Textul existent sau propus de autorii proiectului	Modificări propuse de CRJM (formulările în legătură cu care se propune eliminarea au fost tăiate cu o linie, iar textul care se propune a fi adăugat este subliniat)	Argumente/Comentarii
1.	<p>Lege privind accesul la informațiile publice</p>	<p><u>Lege privind accesul la informațiile publice de interes public</u></p>	<p>Insistăm asupra modificării titlului legii din "Lege privind accesul la informațiile publice" în "Lege cu privire la informațiile de interes public". Această modificare exclude interpretările tendențioase. Nu toate informațiile solicitate sunt de interes public (atunci când se solicită informații care vizează solicitantul) și nu orice informație de interes public este informație publică (publicată de autoritățile).</p>
2.	<p>Articolul 1. Scopul legii Prezenta lege reprezintă cadrul normativ general al accesului la informațiile publice și are drept scop asigurarea transparenței activităților din sectorul public.</p>	<p>Articolul 1. Scopul legii Prezenta lege reprezintă cadrul normativ general al accesului la <u>informațiile publice de interes public sau personal</u> și are drept scop asigurarea transparenței activităților din sectorul public.</p>	<p>În cadrul acestui proiect de lege, insistăm asupra modificării noțiunii de "informații publice" în "informații de interes public", conform comentariului de la pct. 1 și deoarece acest termen se regăsește în Constituția Republicii Moldova.</p>
3.	<p>Articolul 2. Obiectul și domeniul de aplicare (1) Prezenta lege reglementează: a) modalitatea de exercitare și apărare a dreptului de acces la informațiile publice; b) obligațiile furnizorilor de informații în asigurarea accesului la informațiile publice;</p>	<p>Articolul 2. Obiectul și domeniul de aplicare (1) Prezenta lege reglementează: a) modalitatea de exercitare și apărare a dreptului de acces la informațiile publice; b) obligațiile furnizorilor de informații în asigurarea accesului la informațiile publice;</p>	<p>Propunem ca alin. (6) al art. 21 din prezentul proiect de lege să fie inclus în art. 2. Acesta prezintă o dispoziție generală, iar art. 19 se referă doar la plăți. Scopul acestei modificări este de a sublinia că legea prevede standardele minime, iar autoritățile pot</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org
www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

	<p>c) răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor privind accesul la informațiile publice. d) mecanismul de monitorizare și control al implementării legii. (2) Prezentă lege nu aduce atingere reglementărilor speciale, care se conțin în alte acte normative, privind informațiile deținute de furnizorii de informații. (3) Prezentă lege nu se aplică informațiilor atribuite la secret de stat.</p>	<p>c) răspunderea juridică pentru încălcarea prevederilor privind accesul la informațiile publice. d) mecanismul de monitorizare și control al implementării legii. (2) Prezentă lege nu aduce atingere reglementărilor speciale, care se conțin în alte acte normative, privind accesul la informațiile deținute de furnizorii de informații. (3) Prezentă lege nu se aplică informațiilor atribuite la secret de stat. (4) <u>Furnizorii de informații pot institui reguli mai favorabile pentru solicitanți privind accesul la informațiile de interes public, inclusiv cu privire la plățile percepute și modalitatea achitării acestora.</u></p>	<p>institui reguli care să ofere un acces mai ușor la informațiile de interes public.</p>
<p>4.</p>	<p>Articolul 3. Informațiile publice Informațiile publice sunt toate informațiile înregistrate în orice formă (pe hârtie, în formă electronică sau orice alt format), deținute de furnizorii de informații.</p>	<p>Articolul 3. Informațiile publice Informațiile publice sunt toate informațiile înregistrate în orice formă (pe hârtie, în formă electronică sau orice alt format), deținute de furnizorii de informații.</p> <p>Articolul 3. Informațiile de interes public Informațiile de interes public sunt toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau orice alt format).</p>	<p>În contextul comentariului de la pct. 2, propunem revenirea la formularea anterioară a art. 3, conform versiunii inițiale al acestui proiect de lege.</p>
<p>5.</p>	<p>Articolul 4. Furnizorii de informații Furnizorii de informații sunt: a) autoritățile publice; b) instituțiile publice; c) întreprinderile de stat sau municipale;</p>	<p>Articolul 4. Furnizorii de informații Furnizorii de informații sunt: a) autoritățile publice; b) instituțiile publice; c) întreprinderile de stat sau municipale;</p>	<p>Sugerăm completarea listei furnizorilor de informații din cadrul art. 4 cu subpunctul e) care vizează executorii judecătorești și notarii și subpunctul f) privind partidele politice și organizațiile social-politice, în</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

<p>d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informații prevăzuți la lit. a)-c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)-(7) din Codul civil nr. 1107/2002;</p> <p>e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare;</p> <p>f) întreprinderile energetice care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică;</p> <p>g) asociațiile profesionale și organele de autoadministrare ale profesivilor din sectorul justiției.</p>	<p>d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informații prevăzuți la lit. a)-c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)-(7) din Codul civil nr. 1107/2002;</p> <p>e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare;</p> <p>f) întreprinderile energetice care furnizează sau distribuie gaze naturale ori energie electrică;</p> <p>g) asociațiile profesionale și organele de autoadministrare ale profesivilor din sectorul justiției;</p> <p>e) executorii judecătorești și notarii (în privința informațiilor care se referă la exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege);</p> <p>f) partidele politice și organizațiile social-politice.</p>	<p>conformitate cu art. 3 din versiunea inițială a proiectului de lege. Această completare este justificată în cazul notarilor și executorilor având în vedere serviciile publice pe care le prestează, iar în privința partidelor, având în vedere natura activității pe care o prestează și finanțarea pe care o primesc de la stat.</p>
<p>6. Articoll 7. Informațiile publice cu accesibilitate limitată</p> <p>(1) Accesul la informațiile publice este limitat pentru a proteja unul din următoarele scopuri legitime reglementate de lege:</p> <p>a) apărarea sau securitatea națională;</p> <p>b) siguranța sau ordinea publică;</p> <p>c) prevenirea sau descoperirea infracțiunilor ori contravențiilor;</p> <p>d) efectuarea urmării penale;</p> <p>e) desfășurarea procedurii administrative sau judiciare;</p> <p>f) activitatea de evaluare, control sau supraveghere;</p> <p>g) datele cu caracter personal;</p> <p>h) drepturile de proprietate intelectuală;</p> <p>i) mediul înconjurător.</p>	<p>Articoll 7. Informațiile publice cu accesibilitate limitată</p> <p>(1) Accesul la informațiile de interes public este <u>poate fi limitat doar</u> pentru a proteja unul din următoarele scopuri legitime reglementate de lege:</p> <p>a) apărarea sau securitatea națională;</p> <p>b) siguranța sau ordinea publică;</p> <p>c) prevenirea sau descoperirea infracțiunilor ori contravențiilor;</p> <p>d) efectuarea urmării penale;</p> <p>e) desfășurarea procedurii administrative sau judiciare;</p> <p>f) activitatea de evaluare, control sau supraveghere;</p> <p>g) datele cu caracter personal;</p>	<p>Recomandăm reformularea art. 7 alin. (1) prin includerea termenului de "informații de interes public". Totodată insistăm asupra excluderii următoarei specificări – "scopuri legitime reglementate de lege". Această mențiune nu este necesară pentru că se subînțelege prin lista exhaustivă prezentată mai jos.</p> <p>În cadrul alin. (1) propunem includerea subpunctului suplimentar care vizează "secretul comercial sau bancar", conform versiunii inițiale a textului proiectului legii și înlocuirea prevederii din cadrul subpunctului i) "mediul înconjurător" cu termenul</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

<p>(2) În cazul prevăzut la alin. (1), limitarea accesului la informațiile publice trebuie să corespundă criteriului proporționalității limitării prevăzut la art. 8.</p> <p>(3) Accesul la informațiile publice este limitat și atunci când restricția este prevăzută de actele normative, inclusiv în cazul informațiilor ce constituie secret profesional, comercial, bancar, al corespondenței sau alte secrete reglementate de lege. În acest caz, art. 8 nu se aplică.</p>	<p>h) drepturile de proprietate intelectuală <u>(cu excepția informației produse în baza unui contract încheiat cu autoritățile sau institutiile publice)</u>;</p> <p>i) <u>secretul comercial sau bancar;</u></p> <p>ii) <u>mediul înconjurător-Cataclisme.</u></p> <p>(2) În cazul prevăzut la alin. (1), limitarea accesului la informațiile publice trebuie să corespundă criteriului proporționalității limitării prevăzut la art. 8.</p> <p>(2) Accesul la informațiile de interes public poate fi limitat doar dacă aceasta este proporțională cu scopul menționat la alin. (1), în conformitate cu art. 8.</p> <p>(3) Accesul la informațiile publice de interes public este limitat și atunci când restricția este prevăzută de actele normative, inclusiv în cazul informațiilor ce constituie secret profesional, comercial, bancar, al corespondenței sau alte secrete reglementate de lege. În acest caz, art. 8 nu se aplică.</p> <p>(4) Este interzisă limitarea accesului la următoarele informații de interes public ce constituie date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017:</p> <p>a) <u>numele și prenumele;</u></p> <p>b) <u>funcția;</u></p> <p>c) <u>studiile;</u></p> <p>d) <u>experiența profesională;</u></p> <p>e) <u>rezultatele evaluării performanțelor profesionale;</u></p>	<p>"cataclisme". În caz contrar, sunt necesare specificări privind circumstanțele în care informațiile care vizează mediul înconjurător sunt necesar a fi limitate pentru public.</p> <p>Propunem modificarea alin. (2) conform recomandărilor anterioare ale CRIM. Formula recomandată este mai explicită decât cea cu care operează proiectul și este o preluare fidelă a formulărilor folosite de CEDO. Astfel, vor fi minimizate riscurile de interpretare tendențioasă a normei date.</p> <p>Recomandăm includerea alin. (4), prezent în versiunea inițială a proiectului de lege care vizează specificări privind interzicerea limitării accesului la informațiile de interes public ce constituie date cu caracter personal care derivă din activitatea profesională a agenților publici, în sensul Legii integrității nr. 82/2017. Specificările date sunt necesare pentru a oferi o mai bună claritate a textului și pentru a facilita eradicarea situațiilor răspândite de refuz în oferirea informațiilor de interes public invocând viața privată.</p>
--	--	--

		<p>f) <u>sanctiunile disciplinare</u>; g) <u>salariul si averea</u>; h) <u>conflictele de interese</u>; i) <u>condamnarile penale, masurile procesuale de constringere sau sanctiunile contravenzionale.</u></p>	<p>Propunem includerea subpunctului suplimentar b) conform versiunii initiale a proiectului legii și reformularea noului subpunct de la alin. (1) – lit. c) astfel încât să fie accentuată importanța accesului la informații de interes public. Formularea cu care operează proiectul este confuză, deoarece operează cu termenul de prejudiciu. Formularea propusă este mai aproape de formulările folosite de CEDO și va ușura aplicarea în practică a normei.</p>
<p>7.</p>	<p>Articolul 8. Criteriul proporționalității limitării În cazul prevăzut la art. 7 alin. (1), accesul la informațiile publice este limitat dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative: a) dezvăluirea informației poate prejudicia unul din scopurile legitime prevăzute la art. 7 alin. (1); b) prejudiciul care poate fi cauzat prin dezvăluirea informației prevalează asupra interesului public în accesarea informației.</p>	<p>Articolul 8. Criteriul proporționalității limitării În cazul prevăzut la art. 7 alin. (1), accesul la informațiile publice este limitat doar dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative: a) dezvăluirea informației poate prejudicia unul din scopurile legitime prevăzute la art. 7 alin. (1); b) nu există alte măsuri pentru a evita prejudiciul care va fi cauzat prin dezvăluirea informației; c) prejudiciul care poate fi cauzat prin dezvăluirea informației prevalează asupra interesului public în <u>accesarea informației-interesul de a nu oferi acces la informațiile de interes public nu depășește interesul public de a o cunoaște.</u></p>	<p>Propunem excluderea din alin. (1) lit. c) a mențiunii privind faxul. Acesta este un mijloc de comunicare depășit. Legea este adoptată pentru a fi aplicată mulți ani înaintea. Nu este cert dacă în viitor faxul va mai fi folosit ca mijloc de comunicare eficient și dacă faxurile se vor mai produce în general. Având în vedere tendința de digitalizare, menținerea faxului ca mijloc obligatoriu de comunicare nu este justificată.</p>
<p>8.</p>	<p>Capitolul III TRANSPARENȚA PROACTIVĂ Articolul 9. Publicarea informațiilor de interes public pe pagina web oficială (1) Pe pagina web oficială a autorităților publice, în funcție de specificul activității acestora, este publicată din oficiu următoarea informație: c) datele privind persoanele juridice cărora le este transmisă, în modul stabilit, o parte din funcțiile autorității publice (denumirea organizației publice (denumirea organizației, adresa poștală și fax, adresa poștei electronice);</p>	<p>Capitolul III TRANSPARENȚA PROACTIVĂ Articolul 9. Publicarea informațiilor de interes public pe pagina web oficială (1) Pe pagina web oficială a autorităților publice, în funcție de specificul activității acestora, este publicată din oficiu următoarea informație: c) datele privind persoanele juridice cărora le este transmisă, în modul stabilit, o parte din funcțiile autorității publice (denumirea organizației, adresa poștală și juridică, numărul de telefon și fax, adresa poștei electronice);</p>	<p>Propunem excluderea din alin. (1) lit. c) a mențiunii privind faxul. Acesta este un mijloc de comunicare depășit. Legea este adoptată pentru a fi aplicată mulți ani înaintea. Nu este cert dacă în viitor faxul va mai fi folosit ca mijloc de comunicare eficient și dacă faxurile se vor mai produce în general. Având în vedere tendința de digitalizare, menținerea faxului ca mijloc obligatoriu de comunicare nu este justificată.</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

<p>f) datele privind achizițiile publice, care vor cuprinde planul anual de achiziții, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice și, după caz, alte informații relevante;</p> <p>g) datele privind evenimentele oficiale organizate de autoritatea publică (ședințe, întâlniri, conferințe de presă, colegii și altele), precum și despre deciziile adoptate la astfel de întâlniri oficiale;</p> <p>h) datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorității publice, inclusiv devizul și sursa de finanțare a cheltuielilor;</p> <p>(3) Întreprinderile de stat sau municipale publică informațiile de interes public în conformitate cu Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.</p>	<p>f) datele privind achizițiile publice, care vor cuprinde planul anual de achiziții, achizițiile, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice și, după caz, alte informații relevante;</p> <p>g) datele privind evenimentele oficiale—publice organizate de autoritatea publică (ședințe, întâlniri, conferințe de presă, colegii și altele), precum și despre deciziile adoptate la astfel de aceste întruniri publice;</p> <p>h) datele privind vizitele oficiale și deplasările de serviciu în străinătate ale personalului autorității publice, inclusiv devizul costului și sursa de finanțare a cheltuielilor;</p> <p>(3) Întreprinderile de stat sau municipale publică informațiile de interes public în conformitate cu Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, în măsura în care aceasta nu contravine prezentei legi.</p>	<p>În vederea asigurării transparenței, insistăm asupra completării alin. (1) lit. f) prin includerea "achizițiilor" în lisa informațiilor de interes public publicate pe pagina web oficială a autorităților publice. În versiunea actuală a textului, este prevăzut doar planul anual de achiziții.</p> <p>La lit g), propunem înlocuirea termenului "oficiale" cu "publice" iar la lit. h) insistăm asupra înlocuirii termenului "deviz" cu termenul "cost". Devizul presupune valoarea totală estimativă a cheltuielilor, costul presupune suma real cheltuită.</p> <p>Privind alin. (3), propunem completarea acestuia cu o mențiune suplimentară – "în măsura în care aceasta nu contravine prezentei legi".</p>
<p>9.</p> <p>Capitolul III COMUNICAREA INFORMAȚIILOR PUBLICE LA CERERE</p> <p>Articolul 13. Înaintarea cererii</p> <p>(1) Cererea se înaintează furnizorului de informații și poate fi:</p> <p>a) transmisă în formă electronică, prin intermediul poștei electronice;</p> <p>b) depusă în scris la sediul furnizorului de informații sau expediată prin poștă ori fax;</p> <p>c) depusă verbal, în conformitate cu art. 73 alin. (6) din Codul administrativ nr. 116/2018.</p> <p>(2) Pentru cererea transmisă în formă electronică nu este necesară întrunirea cerințelor legale stabilite pentru documentele</p>	<p>Capitolul III COMUNICAREA INFORMAȚIILOR DE INTERES PUBLIC LA CERERE</p> <p>Articolul 13. Înaintarea cererii</p> <p>(1) Cererea se înaintează furnizorului de informații și poate fi:</p> <p>a) transmisă în formă electronică, prin intermediul poștei electronice a furnizorului de informații;</p> <p>b) depusă în scris la sediul furnizorului de informații sau expediată prin poștă ori fax;</p> <p>c) depusă verbal, în conformitate cu art. 73 alin. (6) din Codul administrativ nr. 116/2018. Solicitarea informațiilor de interes public fiind notată în registru.</p>	<p>Recomandăm completarea alin. (1) lit. a) cu specificarea faptului că cererea poate fi transmisă în formă electronică prin intermediul poștei electronice a furnizorului de informații. Aceasta specificare există în versiunea inițială a proiectului de lege și este binevenită și de această dată pentru oferirea unei clarități mai mare a textului.</p> <p>Conform comentariului anterior, propunem excluderea mențiunii de la alin. (1) lit. b)</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

	<p>electronice, fiind suficiente elementele obligatorii prevăzute la art. 15 alin. (1).</p>		<p>privind faxul. Acesta este un mijloc de comunicare depășit și neactual.</p> <p>În cadrul alin. (1) lit. c) a fost inclusă o trimitere la art. 73 alin. (6) din Codul Administrativ. Accentuăm faptul că cererile de informații de interes public nu pot fi tratate ca petiții. Totodată insistăm asupra excluderii elaborării unui proces-verbal în cazul cererilor depuse verbal, acest aspect fiind dificil de realizat în practică. Pentru asigurarea unui proces simplist și eficient, insistăm ca solicitările de informații de interes public depuse verbal să fie doar notate în registru.</p>
<p>10.</p>	<p>Articolul 15. Conținutul cererii (4) Semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie.</p>	<p>Articolul 15. Conținutul cererii (4) Semnarea olografă sau electronică a cererii nu este obligatorie. (4) <u>Semnarea cererii transmise în formă electronică nu este obligatorie.</u></p>	<p>Propunem modificarea art. 15 alin. (4) pentru a evidenția clar faptul că în cazul cererii transmise în formă electronică, solicitantul este scutit de obligația de a semna cererea.</p>
<p>11.</p>	<p>Articolul 16. Sancțiunile pentru lipsa elementelor obligatorii ale cererii (3) Dacă în cerere nu este specificată informația solicitată ori aceasta este formulată vag sau dacă, din conținutul cererii, nu este posibilă identificarea exactă a informației solicitate, solicitantului i se indică asupra neajunsului și i se oferă un termen rezonabil pentru înlăturarea acestuia. Furnizorul de informații este obligat să acorde asistența și sprijinul necesar solicitantului pentru identificarea informației.</p>	<p>Articolul 16. Sancțiunile pentru lipsa elementelor obligatorii ale cererii (3) Dacă în cerere nu este specificată informația solicitată ori aceasta este formulată vag sau dacă, din conținutul cererii, nu este posibilă identificarea exactă a informației solicitate, solicitantului i se indică asupra neajunsului și i se oferă un termen <u>suplimentar de 5 zile rezonabil</u> pentru înlăturarea acestuia. Furnizorul de informații este obligat să acorde asistența și</p>	<p>Art. 16 alin (3) vizează noțiunea de "termen rezonabil". Recomandăm evitarea generalizărilor și includerea unui termen concret. Propunem includerea unui termen de maxim 5 zile.</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

<p>12.</p>	<p>Articolul 18. Termenul de examinare și soluționare a cererii (1) Informațiile publice sunt comunicate solicitantului din momentul în care sunt disponibile de a fi comunicate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data înregistrării cererii, cu excepția cazului prevăzut la art. 21 alin. (4). (2) Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 10 zile, în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora. Prelungirea are efect doar dacă este comunicată solicitantului în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și împreună cu motivele prelungirii.</p>	<p>sprrijinul necesar solicitantului pentru identificarea informației.</p> <p>Articolul 18. Termenul de examinare și soluționare a cererii (1) Informațiile de interes public sunt comunicate solicitantului din momentul în care sunt disponibile, dar nu mai târziu de 15 zile de la data înregistrării depunerii cererii. În cazul reprezentanților mass-media, informația este generată imediat, dar nu mai târziu de o zi lucrătoare, cu excepția cazului prevăzut la art. 21 alin. (4). (2) Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 10 zile sau 3 zile lucrătoare în cazul reprezentanților mass-media, în cazul în care se solicită un volum mare de informații, care necesită timp suplimentar pentru prelucrarea acestora. Prelungirea are efect doar dacă este comunicată solicitantului în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și împreună cu motivele prelungirii.</p>	<p>Recomandăm, în cadrul alin. (1), micșorarea termenului de examinare și soluționare a cererii de la 15 zile la 5 zile din data depunerii cererii. Insistăm ca cererile reprezentanților mass-media să fie examinate și soluționate și mai rapid – adică imediat sau în maxim o zi lucrătoare, termenul putând fi prelungit la maxim 3 zile lucrătoare. Această reducere este dictată de digitalizarea serviciului public. Chiar și în cazul mass-media, acest termen va fi de 4 zile, ceea ce este mai mult decât suficient pentru a genera informația. Pe de altă parte, neintroducerea unui termen mai scurt pentru mass-media riscă să faciliteze distribuirea informațiilor neadevărate, având în vedere că jurnaliștii nu vor aștepta 15 zile pentru a publica un material.</p>
<p>13.</p>	<p>Articolul 19. Modalitatea comunicării informațiilor publice (1) Informațiile publice sunt comunicate solicitantului în modalitatea indicată în cerere, cu excepțiile prevăzute la alin. (3), după cum urmează: a) furnizarea informației în formă electronică; b) expedierea informației prin poștă, pe suport de hîrtie; c) eliberarea informației la sediul furnizorului de informații; d) examinarea informației în original, la sediul furnizorului de informații.</p>	<p>Articolul 18. Modalitatea comunicării informațiilor de interes public (1) Informațiile publice de interes public sunt comunicate solicitantului în modalitatea indicată în cerere, cu excepțiile prevăzute la alin. (3), după cum urmează: a) furnizarea informației în formă electronică; b) expedierea informației prin poștă, pe suport de hîrtie; c) eliberarea informației la sediul furnizorului de informații;</p>	<p>Conform art. 13 alin. (1), lit c) cererea poate fi depusă verbal, iar art. 18 alin. (4) vizează soluționarea acestor categorii de cereri. În acest context, este oportună includerea unui subpunct suplimentar ce vizează comunicarea verbală a informațiilor de interes public de către furnizorul de informații, cu o specificare suplimentară privind acordul solicitantului cu această modalitate de comunicare.</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
 MD-2001, Chișinău,
 Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmoldiva

	<p>14. Articolul 21. Plățile pentru comunicarea informațiilor publice (1) Este gratuită, cu excepțiile stabilite conform actelor normative: a) furnizarea informației în formă electronică; b) expedierea informației prin poștă, pe suport de hîrtie, dacă volumul nu depășește 20 de pagini; c) eliberarea informației la sediul furnizorului de informații. (2) În cazul în care volumul informației depășește volumul prevăzut la alin. (1) lit. b) sau c), furnizorul de informații are dreptul să solicite o plată de 0,02 unități convenționale pentru fiecare pagină adițională. O unitate convențională constituie 50 de lei. (3) Dacă informațiile solicitate sunt în altă formă decît pe suport de hîrtie sau în formă electronică, atunci furnizorul are dreptul să solicite o plată care nu poate depăși costul reproducerii informațiilor și, după caz, expedierea acesteia solicitantului. (4) În cazul în care, conform actelor normative, comunicarea informației presupune achitarea unor plăți, solicitantul este informat, în termenul prevăzut la art. 18, despre suma totală care urmează a fi achitată pentru comunicarea informațiilor solicitate, precum și despre modalitatea achitării acesteia. Informațiile publice sunt comunicate în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data recepționării dovezii de achitare a plății.</p>	<p>d) examinarea informației în original la sediul furnizorului de informații. e) furnizarea informației verbal, dacă solicitantul este de acord. Articolul 21. Plățile pentru comunicarea informațiilor publice de interes public (1) Este gratuită, cu excepțiile stabilite conform actelor normative: a) furnizarea informației în formă electronică; b) expedierea informației prin poștă, pe suport de hîrtie, dacă volumul nu depășește 20-30 de pagini; c) eliberarea informației la sediul furnizorului de informații, pe suport de hîrtie, dacă volumul nu depășește 20-30 de pagini; d) examinarea informației în original, la sediul furnizorului de informații. (4) În cazul în care, conform actelor normative, comunicarea informației presupune achitarea unor plăți, solicitantul este informat, în termenul prevăzut la art. 18, despre suma totală care urmează a fi achitată pentru comunicarea informațiilor solicitate, precum și despre modalitatea achitării acesteia. Informațiile publice de interes public sunt comunicate în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data recepționării dovezii de achitare a plății-depunerii cererii. (6) Furnizorii de informații pot institui proceduri mai favorabile pentru solicitanți, inclusiv privitoare la plățile</p>	<p>La alin. (1) lit. b) și c) și la alin. (2), propunem majorarea volumului de pagini expediate gratuit prin poștă – de la 20 la 30 de pagini. La alin. (3), propunem ca termenul vizat să fie aplicabil de la data depunerii cererii și nu de la data achitării plății. Alin. (6) prezintă o dispoziție generală, astfel propunem integrarea acesteia în cadrul art. 2 din cadrul Capitolului I. Dispoziții generale.</p>
--	---	---	--

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

 +373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

 contact@crjm.org
 www.crjm.org

 crjm.org
 crjmolдова

	<p>(6) Furnizorii de informații pot institui proceduri mai favorabile pentru solicitanți cu privire la plățile percepute și modalitatea achitării acestora, decât prevederile prezentului articol.</p>	<p>perecpute și modalitatea achitării acestora, decât prevederile prezentului articol.</p>	
<p>15.</p>	<p>Articolul 22. Respingerea cererii (1) Cererea se respinge integral sau parțial în cazul în care: a) furnizorul nu deține informația solicitată; b) în privința informației solicitate furnizorul a oferit un răspuns. În acest caz, se va face referire la numărul și data răspunsului oferit; (5) Pentru examinarea și soluționarea cererii readresate începe un nou termen, conform art. 18, care curge de la data înregistrării cererii readresate.</p>	<p>Articolul 22. Respingerea cererii (1) Cererea se respinge total sau parțial în cazul în care: a) furnizorul nu deține informația solicitată, nu cunoaște dacă informația se află în posesia unui alt furnizor și nu există circumstanțe pentru readresare; b) în privința informației solicitate furnizorul a oferit un răspuns. În acest caz, se va face referire la numărul și data răspunsului oferit; (5) Pentru examinarea și soluționarea cererii readresate începe un nou termen, conform art. 18, care curge de la data înregistrării depunerii cererii readresate.</p>	<p>Propunem completarea alin. (1) lit. a) prin specificarea faptului că cererea poate fi respinsă total sau parțial în cazul în care furnizorul nu deține informațiile solicitate, dar și în cazul în care acesta nu cunoaște dacă informația se află în posesia unui alt furnizor și nu există circumstanțe pentru readresare. Totodată propunem ca examinarea și soluționarea cererii readresate să înceapă conform termenului vizat la art. 18 de la data depunerii cererii readresate și nu de la data înregistrării.</p>
<p>16.</p>	<p>Capitolul IV CONTESTAREA ACȚIUNILOR SAU INACȚIUNILOR FURNIZORILOR DE INFORMAȚII Articolul 24. Modalitatea de contestare (3) Acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului de către furnizorul de informații. Dacă furnizorul de informații nu soluționează cererea în termenul prevăzut la art. 18, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată în decursul unui an de la data expirării termenului.</p>	<p>Capitolul IV CONTESTAREA ACȚIUNILOR SAU INACȚIUNILOR FURNIZORILOR DE INFORMAȚII Articolul 24. Modalitatea de contestare (3) Acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului de către furnizorul de informații sau de la expirarea termenului pentru necomunicarea răspunsului. Dacă furnizorul de informații nu soluționează cererea în termenul prevăzut la art. 18, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată în decursul unui an de la data expirării termenului.</p>	<p>La alin. (3) propunem ca acțiunea în contencios administrativ să se înainteze în decurs de 30 de zile inclusiv de la expirarea termenului pentru necomunicarea răspunsului. În acest context, propunem excluderea frazei ce urmează, în special pentru că termenul de un an de la data expirării termenului este unul prea mare.</p>
<p>17.</p>	<p>Articolul 25. Prevederi speciale privind examinarea și soluționarea cauzelor de contencios administrativ</p>	<p>Articolul 25. Prevederi speciale privind examinarea și soluționarea cauzelor de contencios administrativ</p>	<p>La alin. (1) propunem ca termenul privind examinarea și soluționarea cauzelor de</p>

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
 MD-2001, Chișinău,
 Republica Moldova

+373 22 84 36 01
 +373 22 84 36 02

contact@crjm.org
 www.crjm.org

crjm.org
 crjmoltdova

	<p>(1) Cauzele de contencios administrativ, intentate conform art. 24, se examinează și soluționează în procedură scrisă, în termen de cel mult 3 luni de la data acceptării acțiunii.</p> <p>(3) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu 3 luni. Încheierea poate fi contestată odată cu fondul.</p>	<p>(1) Cauzele de contencios administrativ, intentate conform art. 24, se examinează și soluționează în procedură scrisă, în termen de cel mult 3 luni de la data acceptării depunerii acțiunii.</p> <p>(3) Dacă există temeiuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu 3 luni. Încheierea poate fi contestată odată cu fondul.</p>	<p>contencios administrativ să fie soluționate de la data depunerii acțiunii, nu din data acceptării acesteia pentru a evita înregistrarea cu întârziere a acțiunii și tergiversarea termenului.</p> <p>Din același motiv, propunem modificarea termenului prelungit de judecare a cauzei, vizat la alin. (3), de la 3 luni la 1 lună.</p>
--	--	--	--

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva